

Årsregnskap 2024

Versjon 27. februar 2025

Konsolidert regnskap for Tromsø kommune

Innledning

Tromsø kommunes konsoliderte årsregnskap for 2024 legges herved frem i henhold til bestemmelsene i kommuneloven av 22.06.2018, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 07.06.2019, og god kommunal regnskapsskikk (GKRS), herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS).

Tromsø kommune rapporterer i henhold til forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner mv. av 18.10.2019, og KOSTRA-veilederen for 2024 (KOMMUNE-STaT-RApportering).

Årsregnskapet inneholder forskriftsbestemte oppstillinger og noter (§ 5-2 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 07.06.2019, heretter omtalt som budsjett- og regnskapsforskriften). For det konsoliderte regnskapet er de forskriftsbestemte oppstillingene; bevilgningsoversikt investering (§ 5-5), økonomisk oversikt etter art – drift (§ 5-6) og balanseregnskapet (§ 5-8), jamfør (§ 10-3 i budsjett og regnskapsforskriften).

Tromsø kommune bestod i 2024, i tillegg til kommunekassen, av fire kommunale foretak (Tromsø Havn KF, Tromsøbadet KF, Tromsø brann og redning KF og Tromsøbolig KF). I tillegg til at hver av de nevnte enhetene skal utarbeide sine egne årsregnskap og styrets årsberetning, skal det utarbeides et samlet årsregnskap for hele virksomheten (konsolidert årsregnskap) og en samlet årsberetning for Tromsø kommune (kommuneloven § 14-6 og § 14-7). Årsregnskapene og årsberetningene skal behandles av kommunestyret senest 30. juni (kommuneloven § 14-3).

Vedtaket om årsregnskapet skal angi hvordan et eventuelt merforbruk skal dekkes inn. Merforbruket er det som står igjen etter strykninger av avsetninger til disposisjonsfond etc. (§ 4-2 i budsjett og regnskapsforskriften). Et eventuelt merforbruk skal dekkes inn i driftsregnskapet året etter at det oppsto. Hvis merforbruket ikke kan dekkes inn året etter at det oppstod, skal det dekkes inn senest det andre året etter at det oppstod (kommuneloven § 14-11). Et udekket beløp i investeringsregnskapet skal føres opp til dekning på investeringsbudsjettet året etter at det oppstod, etter at så mye som mulig av beløpet er strøket mot avsetninger til ubundet investeringsfond (§ 4-5 i budsjett- og regnskapsforskriften). Etter kommunelov av 22.06.2018, er ikke mindreforbruk i driftsregnskapet lenger aktuelt, da dette skal avsettes direkte til disposisjonsfond, etter strykningsbestemmelsen, jamfør (§ 4-3 i budsjett- og regnskapsforskriften). På tilsvarende måte er heller ikke udisponert beløp i investeringsregnskapet aktuelt lengre, da det først skal foretas strykninger og deretter avsettes direkte til ubundet investeringsfond (§ 4-6 i budsjett- og regnskapsforskriften).

Det konsoliderte årsregnskapet utarbeides ved å slå sammen årsregnskapene til de enhetene som skal inngå i konsolideringen. Transaksjonene og mellomværende mellom enhetene skal elimineres i henhold til god kommunal regnskapsskikk (§ 10-1 i budsjett- og regnskapsforskriften, se KRS (F) nr. 14). Reglene om årsavslutning i kapittel 4 i budsjett- og regnskapsforskriften gjelder likevel ikke for *det konsoliderte årsregnskapet*, slik at bunnlinja i det konsoliderte årsregnskapet blir *summen av bunnlinjene i enhetene*. Det konsoliderte driftsregnskapet kan derfor vise merforbruk selv om flere av enhetene har svært gode resultater. Tilsvarende vil gjelde for bunnlinja i investeringsregnskapet, som blir summen av bunnlinjene i enhetene sine investeringsregnskap.

Det konsoliderte driftsregnskapet for 2024 ble avsluttet med et merforbruk på 255,2 mill. kroner. Dette tilsvarer merforbruket i Tromsø kommunekasse (205,1 mill. kroner) og merforbruket i Tromsøbolig KF (50,1 mill. kroner). De øvrige enhetene i konsernet avsluttet driftsregnskapet i balanse (0). Merforbruk i Tromsø kommunekasse skal dekkes inn i driftsregnskapet i 2025, hvis merforbruket ikke kan dekkes inn året etter at det oppstod, skal det dekkes inn senest i 2026 (det andre året etter at det oppstod kommuneloven § 14-11).

Merforbruk i Tromsøbolig KF må dekkes inn i løpet av 2025 (året etter at merforbruket oppsto). Dersom merforbruket ikke er fullt ut dekket inn i regnskapet i året etter at merforbruket oppsto, skal det resterende beløpet overføres fra kommunekassen til foretaket i budsjettet for 2026 (det andre året etter at merforbruket oppsto), jamfør kommuneloven § 14-12, 2. ledd. Tromsøbolig KF har merforbruk på 13,4 mill. kroner fra 2023, som ikke er dekket inn i 2024. I budsjettet for 2025, jamfør HAP 2025-2028, er det tatt høyde for inndekning av de 13,4 mill. kroner fra 2023.

Det konsoliderte investeringsregnskapet for 2024 ble avsluttet med et udekket beløp på 60,6 mill. kroner. Det er som følge av at Tromsø brann og redning KF, Tromsøbolig KF og Tromsø kommunekasse hadde udekket beløp i 2024. De øvrige enhetene i konsernet avsluttet investeringsregnskapet i balanse (0).

Netto driftsresultat er negativt med 298,9 mill. kroner i 2024, til sammenligning var netto driftsresultat i 2023 negativt med 304,5 mill. kroner. Dette gir en samlet oppgang på 5,6 mill. kroner. Ved årsslutt viser det konsoliderte balanseregnskapet disposisjonsfond på 65,7 mill. kroner og ubundet investeringsfond på 2,8 mill. kroner. Akkumulert merforbruk er 268,6 mill. kroner i balansen og akkumulert udekket beløp på investering i balansen er 89,3 mill. kroner.

Tromsø, 27. februar 2025

Stig Tore Johnsen

Kommunedirektør

Innhold

Innledning	2
Innhold	4
Forskriftsbestemte oppstillinger	6
Økonomisk oversikt etter art – drift (§ 5-6)	6
Bevilgningsoversikt investering (§ 5-5, 1. ledd)	7
Balanseregnskapet (§ 5-8)	8
Noteopplysninger	10
Organisering av kommunens virksomhet	10
Kommuneregnskapet – et finansielt og bevilgningsorientert regnskap	13
De grunnleggende regnskapsprinsippene:	13
God kommunal regnskapsskikk	14
Forskriftsbestemte noteopplysninger	15
Noter - Konsolidert årsregnskap	16
A) Enheter i det konsoliderte årsregnskapet (§ 10-4 a)	16
B) Enheter som er utelatt fra det konsoliderte årsregnskapet (§ 10-4 b og 10-3)	16
C) Enheter har kommet til eller gått ut av det konsoliderte årsregnskapet (§ 10-4 c)	16
D) Regnskapsopplysninger (§ 10-4 d)	17
E) Fordeling av inntekter, utgifter, eiendeler, gjeld og egenkapital (§ 10-4 e)	17
Note 1 - Endring i arbeidskapital (§ 5-10 a)	18
Note 2 - Oppstilling av kapitalkontoen (§ 5-10 b)	20
Note 3 – Endring i regnskapsprinsipp, regnskapsestimat og korrigeringer av tidligere års feil (§ 5-10 c)	21
Note 4 - Anleggsmidler (§ 5-11 a)	22
Note 5 - Aksjer og andeler i varig eie (§ 5-11 b)	24
Note 6 - Utlån (§ 5-11 c)	27
Note 7 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler (§ 5-11 d)	29
Note 8 - Rentesikring (§ 5-11 e)	30
Note 9 - Langsiktig lånegjeld (§ 5-12 a)	31
Note 10 – Avdrag på lån (§ 5-12 b)	33
Note 11 - Pensjon (§ 5-12 c)	34
Note 12 - Garantiansvar (§ 5-12 d)	37
Note 13 - Avsetning og bruk av fond (§ 5-13 a)	39
Note 14 - Selvkost (§ 5-13 b)	40
Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler (§ 5-13 c)	42
Note 16 - Ytelser til ledende personer (§ 5-13 d)	43

Note 17 - Godtgjørelse til revisor (§ 5-13 e).....	44
Note 18 – Vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet	45
Note 19 - Økonomisk utvikling	48
Note 20 Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen	52

Forskriftsbestemte oppstillinger

Økonomisk oversikt etter art – drift (§ 5-6)

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd		-2 287 610	-2 136 113
Inntekts- og formuesskatt		-2 908 836	-2 833 427
Eiendomsskatt		-273 601	-261 689
Andre skatteinntekter		-18 153	-16 359
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-401 185	-281 499
Overføringer og tilskudd fra andre		-907 278	-875 295
Brukerbetalinger		-223 596	-228 960
Salgs- og leieinntekter		-1 038 765	-960 703
Sum driftsinntekter		-8 059 024	-7 594 045
Lønnsutgifter		4 053 524	3 765 431
Sosiale utgifter		783 122	710 697
Kjøp av varer og tjenester		2 459 034	2 430 887
Overføringer og tilskudd til andre		520 378	498 529
Avskrivninger	4	527 809	520 552
Sum driftsutgifter		8 343 866	7 926 096
Brutto driftsresultat	19	284 842	332 051
Renteinntekter		-180 908	-150 420
Utbytter		-181 963	-157 207
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		16	-21 691
Renteutgifter		513 445	404 897
Avdrag på lån	10	391 286	417 416
Netto finansutgifter		541 876	492 995
Motpost avskrivninger	4	-527 809	-520 552
Netto driftsresultat	19	298 909	304 494
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Overføring til investering		75 832	10 139
Avsetninger til bundne driftsfond	13	37 618	34 282
Bruk av bundne driftsfond	13	-35 648	-42 949
Avsetninger til disposisjonsfond	19	23 164	641
Bruk av disposisjonsfond	19	-148 138	-292 049
Dekning av tidligere års merforbruk	19	3 478	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	19	-43 695	-289 936
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	19	255 214	14 559

Bevilgningsoversikt investering (§ 5-5, 1. ledd)

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Investeringer i varige driftsmidler		1 570 285	1 017 388
Tilskudd til andres investeringer		24 294	22 520
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		30 858	57 272
Utlån av egne midler	6	36 000	55
Avdrag på lån		49 002	41 657
Sum investeringsutgifter		1 710 440	1 138 892
Kompensasjon for merverdiavgift		-179 241	-127 869
Tilskudd fra andre		-154 983	-134 305
Salg av varige driftsmidler	4	-10 757	-8 558
Salg av finansielle anleggsmidler	15	-200	-8 626
Utdeling fra selskaper		0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-49 502	-41 750
Bruk av lån		-1 230 693	-736 132
Sum investeringsinntekter		-1 625 375	-1 057 241
Videreutlån		394 962	333 914
Bruk av lån til videreutlån		-394 962	-333 914
Avdrag på lån til videreutlån		76 731	140 493
Mottatte avdrag på videreutlån		-100 485	-78 799
Netto utgifter videreutlån		-23 754	61 694
Overføring fra drift		-75 832	-10 139
Avsetninger til bundne investeringsfond	13	14 448	13 729
Bruk av bundne investeringsfond	13	-8 950	-48 795
Avsetninger til ubundet investeringsfond	19	168	0
Bruk av ubundet investeringsfond	19	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp		69 438	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	19	-729	-45 206
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	19	60 582	98 140

Balanseregnskapet (§ 5-8)

(tall i hele tusen kroner)	Note	2024	2023
EIENDELER			
Faste eiendommer og anlegg		13 743 572	12 744 526
Utstyr, maskiner og transportmidler		376 386	350 896
Sum varige driftsmidler	4	14 119 958	13 095 422
Aksjer og andeler	5	1 176 323	1 145 665
Obligasjoner		0	0
Utlån	6	1 956 289	1 623 878
Sum finansielle anleggsmidler		3 132 612	2 769 543
Immaterielle eiendeler		0	0
Pensjonsmidler	11	7 802 700	6 920 333
Sum anleggsmidler		25 055 270	22 785 297
Bankinnskudd og kontanter		310 559	327 141
Aksjer og andeler		0	0
Obligasjoner		0	0
Sertifikater		0	0
Derivater		0	0
Sum finansielle omlopsmidler	7,8	0	0
Kundefordringer	18	194 081	137 183
Andre kortsiktige fordringer	18	542 169	520 615
Premieavvik	11	1 226 503	1 062 884
Sum kortsiktige fordringer		1 962 753	1 720 682
Sum omlopsmidler	1	2 273 312	2 047 823

(tall i hele tusen kroner)	Note	2024	2023
EGENKAPITAL OG GJELD			
Disposisjonsfond	19	-65 650	-190 625
Bundne driftsfond	13,14	-69 478	-67 509
Merforbruk i driftsregnskapet	19	268 587	16 850
Sum egenkapital drift		133 458	-241 283
Ubundet investeringsfond	19	-2 823	-2 656
Bundne investeringsfond	13	-28 377	-22 879
Udekket beløp i investeringsregnskapet	19	89 284	98 140
Sum egenkapital investering		58 083	72 605
Kapitalkonto	2	-5 758 202	-5 319 693
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	3	24 147	24 147
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	3	0	0
Sum annen egenkapital		-5 734 055	-5 295 546
Sum egenkapital		-5 542 514	-5 464 225
Gjeld til kredittinstitusjoner		-4 975 198	-2 578 573
Obligasjonslån		-5 236 000	-6 483 800
Sertifikatlån		-2 087 000	-1 981 000
Sum lån	8,9	-12 298 198	-11 043 373
Pensjonsforpliktelse	11	-7 403 676	-6 733 993
Sum langsiktig gjeld		-19 701 874	-17 777 366
Leverandørgjeld	18	-428 754	-490 292
Likviditetslån		-664 757	-168 428
Derivater		0	0
Annen kortsiktig gjeld	18	-987 115	-928 766
Premieavvik	11	-3 568	-4 044
Sum kortsiktig gjeld	1	-2 084 194	-1 591 530
Sum gjeld		-21 786 068	-19 368 895
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		-27 328 582	-24 833 120
MEMORIAKONTI			
Ubrukte lånemidler		404 806	293 928
Andre memoriakonti		3 673	12 691
Motkonto for memoriakontiene		-408 479	-306 620

Noteopplysninger

Organisering av kommunens virksomhet

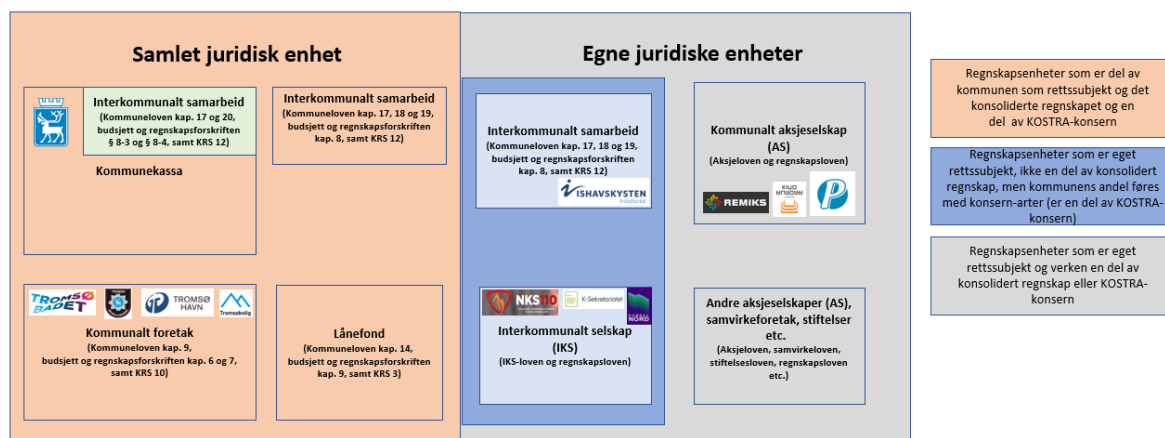
Kommunekassen sin egen virksomhet:

Tabell I: Organisering av kommunekassens virksomhet 2024

Kommunal virksomhet:

Tabell II: Organisering av kommunal virksomhet 2024

Kommunale foretak (egne regnskap, men i samme juridiske enhet)

Tromsø Havn KF eies 100 % av Tromsø kommune. Virksomheten er kommunens havnefaglige organ og skal ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgavene Tromsø kommune er tillagt etter havne- og farvannsloven.

Tromsø brann og redning KF eies 100 % av Tromsø kommune. Virksomheten skal ivareta kommunen sine oppgaver og plikter etter Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver av 14.06.2002, og tilhørende forskrifter. Tromsø brann og redning KF ivaretar også Tromsø kommunes vertskommune rolle i det interkommunale samarbeidet IUA (interkommunalt samarbeid mot akutt forurensning), samt selvkostområdet feiing.

Tromsøbadet KF eies 100 % av Tromsø kommune. Virksomheten skal drifte, videreutvikle og vedlikeholde et helårs folkebad på en forretningsmessig forsvarlig måte. Selskapet skal gi et godt og attraktivt tilbud som lovpålagt skoleundervisning, svømmeidretter, klatring for kommunens og regionens innbyggere og tilreisende.

Tromsøbolig KF eies 100 % av Tromsø kommune. Virksomheten skal være et velferdspolitisk virkemiddel for å fremskaffe, eie, forvalte og utvikle utleieboliger til de målgruppene kommunen til enhver tid ønsker å tilgodese med boliger. Foretaket skal forvalte realverdiene som eiendommene representerer gjennom kostnadseffektivt vedlikehold, drift, forvaltning og utvikling av eiendommene. Foretaket skal være bransjeledende innenfor formålene sine, herunder bærekraft- og miljø, teknologiutvikling og teknisk kvalitet, sambruk og arealeffektivitet. Foretaket skal ivareta Tromsø kommunes sine oppgaver med å eie, forvalte, utvikle og bygge utleieboliger for kommunen, og boligene kan leies ut jamfør sosialtjenesteloven. Foretaket skal forvalte realverdiene som eiendommene representerer gjennom kostnadseffektivt vedlikehold, drift, forvaltning og utvikling av eiendommene.

Aksjeselskap som utfører en del av kommunal tjenesteproduksjon

Tromsø kommune eier aksjeselskap der noen av disse også utfører en del av kommunal tjenesteproduksjon, se note 5 for mer informasjon.

Interkommunale selskap

Interkommunale selskap (IKS) er egne juridiske enheter, som fører egne regnskap. Tromsø kommune har eierandeler i følgende interkommunale selskap:

KomRev Nord IKS eierandel 14,97 %

K-sekretariatet IKS eierandel 17,99 %

Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene eierandel 5%

Interkommunale samarbeid som ikke er egne rettssubjekt

Kommuner kan samarbeid om løsning av felles oppgaver på flere måter enn de nevnte organisasjonsformene; interkommunalt selskap og aksjeselskap. Innenfor rammen av kommuneloven § 17 kan interkommunale samarbeid organiseres som politiske råd¹, kommunalt oppgavefelleskap² eller vertskommunesamarbeid³.

Vertskommunesamarbeid etter kommuneloven kapittel 20 innebærer at en kommune (samarbeidskommune) kan avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunen. Det skal inngås en skriftlig samarbeidsavtale som blant annet skal inneholde bestemmelser om det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen, og regler for uttreden og oppløsning av samarbeidet. Vertskommunesamarbeid er ikke egne rettssubjekt, og fører ikke egne regnskap. Samarbeidets utgifter og inntekter inngår i vertskommunens årsregnskap.

Interkommunale samarbeid som er politiske råd (kapittel 18 i kommuneloven) og kommunalt oppgavefelleskap (kapittel 19 i kommuneloven), kan både være egne rettssubjekt eller inngå i kontorkommunens samlede juridiske enhet. I utgangspunktet skal politiske råd og kommunalt oppgavefelleskap føre eget regnskap og avgi egen årsberetning. Men det finnes unntaksregler/kriterier (budsjett- og regnskapsforskriften §8-3 og § 8-4) som gjør at disse kan inngå i kontorkommunens regnskap, og dermed kan behandles regnskapsmessig på tilsvarende måte som et vertskommunesamarbeid. Samarbeidsavtalen bestemmer hvordan disse samarbeidene skal behandles.

Interkommunale samarbeid der Tromsø kommune er vertskommune/kontorkommune;

1. Interkommunal øyeblikkelig hjelp –KAD-senger (vertskommunesamarbeid etter kapittel 20 i kommunelov)
2. Akuttberedskap barnevernet (vertskommunesamarbeid etter kapittel 20 i kommunelov)
3. Krisesenteret (vertskommunesamarbeid etter kapittel 20 i kommunelov)
4. 110-sentralen (vertskommunesamarbeid etter kapittel 20 i kommunelov)
5. Pedagogisk psykologisk tjeneste – PPT (vertskommunesamarbeid etter kapittel 20 i kommuneloven)
6. Skriftlig eksamen og muntlig og muntlig-praktisk eksamen (vertskommunesamarbeid etter kapittel 20 i kommuneloven)
7. Legevakta (vertskommunesamarbeid etter gammel kommunelov § 28 e, skal være etter kapittel 20 i ny kommunelov)
8. Tromsøregionens IPR (interkommunalt politisk råd etter kapittel 18 i kommunelov, samt budsjett- og regnskapsforskriften §8-3 og § 8-4)
9. Interkommunalt samarbeid mot akutt forurensning (IUA) KO (interkommunalt oppgavefelleskap etter kapittel 19 i kommunelov, samt budsjett- og regnskapsforskriften §8-3 og § 8-4)

¹ Kapittel 18 i kommuneloven

² Kapittel 19 i kommuneloven

³ Kapittel 20 i kommuneloven

Kommuneregnskapet – et finansielt og bevilgningsorientert regnskap

Kommuneregnskapet er et finansielt og bevilgningsorientert regnskap, med fokus på betalbare størrelser. Dette forklares ved at kommuneregnskapet først og fremst viser tilgang på og bruk av midler, noe som i korte trekk betyr at regnskapet i hovedsak viser inntekter og utgifter (finansielle/betalbare størrelser) og ikke kostnader og økonomisk overskudd/gevinst.

De grunnleggende regnskapsprinsippene:

Arbeidskapitalprinsippet (§ 14-6 i kommuneloven)⁴

All tilgang på og bruk av midler i året skal framgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet

Bruttoprinsippet (§ 14-6 i kommuneloven)

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto.

Anordningsprinsippet (§ 14-6 i kommuneloven)⁴

Alle kjente utgifter og utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i Tromsø kommune sitt årsregnskap, enten de er betalt eller ikke. Med kjent menes at varer og tjenester må være levert for inntektsføring og mottatt for utgiftsføring. Tidspunktet for når fakturaer forfaller er uten betydning med tanke på bokføringstidspunkt.

Beste estimat (§ 14-6 i kommuneloven)

Hvis størrelsen på et beløp er usikkert, brukes beste estimat.

Regler om måling (Forsiktighetsprinsippet)

Forsiktighetsprinsippet er ikke nevnt som et grunnleggende regnskapsprinsipp i kommuneloven § 14-6 og er heller ikke definert som et grunnleggende regnskapsprinsipp i rammeverket. Men basert på reglene om måling av eiendeler og gjeld i § 3-2 og § 3-3 i budsjett- og regnskapsforskriften, skal urealisert tap regnskapsføres.

⁴ **Unntak fra arbeidskapitalprinsippet og anordningsprinsippet**

For lån er det kun den delen som faktisk er brukt i løpet av året som er ført i investeringsregnskapet. Den delen som ikke er brukt, er registrert som memoriapost i balansen (§ 2-6 i budsjett- og regnskapsforskriften).

Regnskapsføring av premieavvik vil i henhold til (§§ 3-5 og 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften) også fremstå som et unntak.

Prinsippendringer skal etter budsjett- og regnskapsforskriften § 3-7 regnskapsføres direkte mot egenkapitalen og vil også fremstå som et unntak.

A) Måling av anleggsmidler og langsiktig gjeld

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen.

Varige driftsmidler som bygninger, anlegg, maskiner og transportmidler, klassifiseres som anleggsmidler. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har ubegrenset brukstid avskrives ikke, mens anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives etter § 3-4 i budsjett- og regnskapsforskriften. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet. Anleggsmidler som har hatt verdifall som ikke forventes å være forbigående nedskrives til virkelig verdi.

Langsiktig gjeld måles til opptakskost. Langsiktig gjeld oppskrives ved en varig økning i forpliktelsen. Langsiktig gjeld oppskrives likevel ikke ved renteendringer på lån. Oppskrivningen reverseres i den grad grunnlaget for oppskrivningen faller bort.

B) Måling av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Tromsø kommune sine omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi (laveste verdis prinsipp). Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler måles til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap. Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige fordringer klassifiseres som anleggsmiddel.

Kortsiktig gjeld måles til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi.

God kommunal regnskapsskikk

I henhold til kommuneloven (§ 14-6) skal også årsregnskapet føres i samsvar med god kommunal regnskapsskikk. God kommunal regnskapsskikk er en rettslig standard som skal utvikles innenfor den rammen lovgivningen setter. God kommunal regnskapsskikk er ment som et dynamisk begrep og skal angi standarder som kompletterer lovverket. Disse regnskapsstandardene utformes gjennom praksis, teori og samfunnsutvikling. Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS) forvalter disse regnskapsstandardene (KRS).

Forskriftsbestemte noteopplysninger

Noter er en forklaring og utdypning av informasjon til de forskriftsbestemte oppstillingene. I henhold til budsjett- og regnskapsforskriften § 5-2) skal det så langt de er aktuelle være noteopplysninger om;

- Faste noteopplysninger om arbeidskapital, kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp (§ 5-10)
- Faste noteopplysninger om eiendeler (§ 5-11)
- Faste noteopplysninger om lån, avdrag, pensjon og andre forpliktelser (§ 5-12)
- Faste noteopplysninger om andre forhold (§ 5-13)
- Andre noteopplysninger i årsregnskapet som er vesentlig for å vurdere den økonomiske utviklingen og stilling (§ 5-15)

De konsoliderte regnskapet skal i tillegg inneholde opplysninger om særlig noteopplysning (§ 10-4)

Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS) kan også gjennom de kommunale regnskapsstandarder (KRS) ha gitt ytterligere krav til og spesifisering av noteopplysningene.

Særlige noteopplysninger i det konsoliderte årsregnskapet (§ 10-4)

Noter - Konsolidert årsregnskap

A) Enheter i det konsoliderte årsregnskapet (§ 10-4 a)

Det konsoliderte årsregnskapet for Tromsø kommune er sammensatt av følgende regnskapsenheter:

Tromsø kommunekasse

Tromsø havn KF

Tromsøbadet KF

Tromsø brann og redning KF

Tromsøbolig KF

Tromsø kommune har flere interkommunale samarbeid, se tekst under kapittel om organiseringen. De interkommunale samarbeid der Tromsø kommune er vertskommune inngår samarbeidets utgifter og inntekter i vertskommunens årsregnskap, i henholdsvis kommunekassen og Tromsø brann og redning KF.

B) Enheter som er utelatt fra det konsoliderte årsregnskapet (§ 10-4 b og 10-3)

Følgende interkommunale samarbeid som ikke er eget rettssubjekt hvor Tromsø kommune er kontorkommune er vurdert å være så små at de ikke har betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling, både hver for seg og samlet. Disse er derfor utelatt fra det konsoliderte årsregnskapet:

Tromsø kommune har ingen interkommunale samarbeid som er egne regnskapsenheter. Disse samarbeidene er uvesentlig i størrelse og er omfattet av unntaksbestemmelsene i § 8-3 og § 8-4 i budsjett- og regnskapsforskriften og fører dermed ikke egne regnskap, men inngår i kontorkommunens regnskap.

C) Enheter har kommet til eller gått ut av det konsoliderte årsregnskapet (§ 10-4 c)

Følgende regnskapsenheter har kommet til eller gått ut av det konsoliderte årsregnskapet siden forrige årsregnskap.

Det har ikke vært endringer siden forrige årsregnskap i antall regnskapsenheter.

D) Regnskapsopplysninger (§ 10-4 d)

Regnskapsopplysninger om enheter som nevnt i bokstav b og c, hvis dette har vesentlig betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Tromsø kommune har ingen regnskapsenheter som er utelatt fra konsolidert årsregnskap, eller regnskapsenheter som har kommet til eller gått ut av konsolidert årsregnskap.

E) Fordeling av inntekter, utgifter, eiendeler, gjeld og egenkapital (§ 10-4 e)

Andelen av inntekter, utgifter, eiendeler, gjeld eller egenkapital som er knyttet til de øvrige deltakerkommunene i interkommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefelleskap som ikke er eget rettssubjekt, hvis dette har vesentlig betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Tromsø kommune har ingen interkommunale politiske råd eller kommunale oppgavefelleskap som har vesentlig betydning for vurdering av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Faste noteopplysninger om arbeidskapital, kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp

Note 1 - Endring i arbeidskapital (§ 5-10 a)

Det skal opplyses om hva arbeidskapitalen er ved inngangen av året, årets endring i arbeidskapitalen, og hva arbeidskapitalen er ved utgangen av året. Årets endring i arbeidskapitalen skal spesifiseres med netto driftsresultat, netto utgifter i investeringsregnskapet, endring i ubrukte lånemidler og virkningen av endring i regnskapsprinsipp. Spesifiseringen av årets endring kan imidlertid utelates i det konsoliderte årsregnskapet, KRS nr. 14

Kommuneregnskapet skal vise all anskaffelse og anvendelse av midler⁵. Det betyr at regnskapet er et arbeidskapitalregnskap som omfatter inntekter og innbetalingsposter, som for eksempel bruk av lån og mottatte avdrag på utlån, salg av aksjer og andeler, og utgifter og utbetalingsposter, som for eksempel avdrag på lån og utlån, kjøp av aksjer og andeler.

Tabell 1-1 viser en spesifisering av endring arbeidskapital ifølge balansen. Oversikten viser endringene i de enkelte beholdningskonti som inngår i omløpsmidlene og i kortsiktig gjeld. Tabellen viser også sum anskaffelser og sum anvendelse av midler fra drifts- og investeringsregnskapet. Arbeidskapitaloversikten viser regnskapets inntekter og innbetalingsposter, og utgifter og utbetalingsposter, dvs. bevilgningsregnskapets eksterne transaksjoner.

Tabell 1-1: Endring i arbeidskapital (i hele tusen kroner)

Balanseregnskapet :	31.12.2024	01.01.2024	Endring
2.1 Omløpsmidler	2 273 312	2 047 823	
2.3 Kortsiktig gjeld	-2 084 194	-1 591 530	
Arbeidskapital	189 118	456 293	-267 175
Drifts- og investeringsregnskapet :			Sum
Driftsregnskapet			
Sum driftsutgifter			7 816 058
Sum driftsinntekter			-8 059 024
Netto finansutgifter			541 876
Netto driftsresultat			298 909
Investeringsregnskapet			
Sum investeringsutgifter			1 710 440
Sum investeringsinntekter			-1 625 375
Netto utgifter videreutlån			-23 754
Netto utgifter i investeringsregnskapet			61 310
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			110 878
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital			0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet			249 341

⁵ Kommuneloven § 14-6

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp
Korrigerings av tidligere års for høyt avsatt avdrag i Tromsø Havn KF (reversert utgiftsføring hos Havn, men ingen inntekt å korrigere i kommunekassa for tidligere års feil på inntektsføring)	14 820
Mottatt avdrag fra Tromsøbolig KF til kassa i 2024 (utgiftsført hos Tromsøbolig i 2023, men kunne ikke inntektsføres hos kassa før avdraget faktisk var mottatt i 2024)	3 014
	17 834

Note 2 - Oppstilling av kapitalkontoen (§ 5-10 b)

Årets endring i kapitalkonto skal spesifiseres med årets endring i bokført verdi av anleggsmidlene og langsiktig gjeld, endring i ubrukte lånemidler og virkningen av endring i regnskapsprinsipp.

Tabell 2-1: Kapitalkonto – samlet egenfinansiering av anleggsmidlene (tall i hele tusen kroner)

Saldo kapitalkonto 1.1.2024	5 319 693
Økning av kapitalkonto (kreditposter):	
Aktivering varige driftsmidler	1 570 285
Gevinst salg av varige driftsmidler	12 272
Kjøp av aksjer/andeler	30 858
Gevinst ved salg av aksjer/andeler	0
Utlån	434 946
Avdrag på eksterne lån	481 708
Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	0
Endring pensjonsmidler SPK	0
Endring pensjonsmidler KLP	76 007
Endring pensjonsmidler andre selskap	814 442
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):	
Salg av varige driftsmidler	16 450
Avskrivning varige driftsmidler	527 809
Nedskrivning varige driftsmidler	2 183
Tap ved salg av varige driftsmidler	7 342
Verdiendring varige driftsmidler pga justeringsinntekter mva. (VA)	4 238
Salg aksjer/andeler	200
Nedskrivning aksjer/andeler	0
Mottatte avdrag på utlån	102 434
Avskrivning på utlån	102
Bruk av lånemidler	1 625 655
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	669 683
Endring pensjonsmidler SPK	8 081
Endring pensjonsmidler KLP	0
Endring pensjonsmidler andre selskap	0
Avdrag og (reversert avdrag) på interne lån (som ikke kan elimineres)	17 834
Saldo kapitalkonto 31.12.2024	5 758 202

Note 3 – Endring i regnskapsprinsipp, regnskapsestimat og korrigeringer av tidligere års feil (§ 5-10 c)

Det skal opplyses om vesentlige endringer i regnskapsprinsipp. Det skal også opplyses om vesentlige endringer i regnskapsestimater og om vesentlige korrigeringer av tidligere års feil.

I 2024 har det ikke vært vesentlige endringer i regnskapsestimater. Det er ikke foretatt endring i regnskapsprinsipp for 2024.

Tabell 3-1: Endring i regnskapsprinsipp (i hele kroner)

Endringer i regnskaps-prinsipper:	Tromsø kommune
IB 2024:	24 146 886
Endringer:	-
UB 2024:	24 146 886

Det er korrigert feil på 14,8 mill. kroner fra 2023 som gjelder for mye avsatt avdrag i 2023 i Tromsø Havn KF sitt regnskap.

Faste noteopplysninger om eiendeler

Note 4 - Anleggsmidler (§ 5-11 a)

For hver gruppe av varige driftsmidler skal det opplyses om avskrivningsperioder. For hver gruppe av varige driftsmidler skal det også opplyses om balanseført verdi ved inngangen av året, årets tilgang, avgang, avskrivninger, nedskrivninger og eventuelle reverseringer av nedskrivninger, og balanseført verdi ved utgangen av året. Leide varige driftsmidler som er balanseført, skal spesifiseres hvis leieavtalen er vesentlig. Det skal i tillegg opplyses om årsaken til vesentlige nedskrivninger og eventuelle reverseringer av slike.

Tabell 4-1: Oversikt varige driftsmidler pr. 31.12.2024

	Inventar, innredning, større utstyr, verktoy, maskiner, kjøretøy, større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter, IKT, kontormaskiner o.l.	landstrømsanlegg o.l.	Programvare, dekomponerte anlegg	sikkerhetstiltak, dekomponerte anlegg	Brannbiler, ledningsnett, dekomponerte anlegg - bygning o.l.	Barnehager, skoler, idrettsanlegg, boliger, bofellesskap, vegger, parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, dekomponerte anlegg - bygning o.l.	Adm.lokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, dekomponerte anlegg - bygning o.l.	Tomter	Sum
Balanseført verdi 1.1	60 437	274 217	32 674	144 038	9 396 149	2 518 650	669 258	13 095 423	
Tilgang	35 791	62 652	556	5 844	1 192 733	248 168	24 543	1 570 287	
Avgang	0	-2 477	0	-2 147	-6 516	0	-380	-11 520	
Avskrivninger	-26 051	-52 963	-2 984	-9 897	-345 897	-90 014	-5	-527 811	
Nedskrivninger	0	0	0	0	-2 183	0	0	-2 183	
Reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	
Korrigert anleggsgrupper	501	3 489	0	22 898	-362 478	332 649	2 942	1	
Verdiendring justeringsavtaler	0	0	0	0	-4 238	0	0	-4 238	
Balanseført verdi 31.12	70 678	284 918	30 246	160 736	9 867 570	3 009 453	696 358	14 119 959	
Tap salg varige driftsmidler	0	1 128	0	727	5 488	0	0	7 343	
Gevinst salg varige driftsmidler	15	3 273	0	0	329	0	8 654	12 271	
Avskrivningstid i år, inntil	5	10	15	20	40	60	Avskrives ikke/50		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Avskrives ikke/lineær		

Tilgang inneholder årets investeringer i varige driftsmidler på 1,6 mrd. kroner, se første post i bevilgningsoversikt investering.

Avgang består av redusert balanseverdi i forbindelse med salg på 11,5 mill. kroner.

Avskrivninger på 527,8 mill. kroner består foruten årets ordinære avskrivninger også av korrigering av tidligere års feil på grunn av for kort avskrivningstid. Sistnevnte reduserer avskrivningene i 2024 med 4,8 mill. kroner og gjelder i hovedsak Brensholmen skolen, Rødtindhallen, Vikran barnehage, Krisesenteret og Fergevegen bofellesskap. Nedskrivninger etter kriteriene i KRS nr. 9 er utført for til

sammen 2,2 mill. kroner. Anleggene det gjelder er arbeid med flyktningeboliger i Tryms veg og Tindvegen, som ikke ble videreført. Det har ikke vært aktuelt med reversering av tidligere års nedskrivninger.

Bokført verdi av VA-anlegg mottatt vederlagsfritt fra utbyggere er redusert med årets justeringsinntekt på 4,2 mill. kroner.

Tromsø kommune har finansiell leieavtale med Blå Kors Eiendom AS. Verdien av anleggsmiddelet på 68,7 mill. kroner pr 31.12.2024.

Note 5 - Aksjer og andeler i varig eie (§ 5-11 b)

For aksjer og andeler under finansielle anleggsmidler skal det for hvert selskap opplyses om eierandelen og balanseført verdi ved utgangen av regnskapsåret. Det skal også opplyses om vesentlige endringer i eierandeler. Det skal i tillegg opplyses om vesentlige nedskrivninger, og eventuelle reverseringer av slike, og årsaken til dette.

Tabell 5-1: Eierandel og balanseført verdi av aksjer og andeler i varig eie pr. 31.12.2024 (i kroner)

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2024
Alfheim Stadion II AS org 956983231	100,00 %	39 290 817
Arktisk Filharmoni AS org 994387693	50,00 %	50 000
Arnestedet Eiendom AS org 931012193	100,00 %	312 700 000
Arnestedet Næringseiendom AS org 926 382 683	100,00 %	6 000 000
Aurora kino AS org 931176765	64,40 %	2 645 224
Badelandene.no SA 987469471 (andel)		25 000
Biblioteksentralen SA org 910568183	0,31 %	3 600
Boligbyggelaget Nord org 847890622 (2 andeler à 150,-)		300
Bredbåndsfylket Troms AS org 986358013	0,81 %	16 000
Brensholmen/Sommarøy Vannverk SA org 970191062	2,31 %	9 000
Cruise Norway AS org 965309837	6,11 %	20 000
EPI AS org 925073423	6,70 %	986 913
Filmparken AS org 914772141	0,16 %	26 754
Fjuel AS org 929576578	20,00 %	4 000 000
Fjuel Tromsø AS org 925302961	49,00 %	29 433 333
Galvano Tia AS org 911918269	0,01 %	75
Grøtsund industripark AS org 934 106 709	50,00 %	2 000 000
Gågaten AS Tromsø org 966697083	2,86 %	3 000
Hyre Tromsø AS org 852190582	100,00 %	100 000
Hålogaland Teater AS org 920093914	25,00 %	25 000
Jordobservasjon Tromsø AS org 928103625	33,33 %	1 100 000
K-sekretariatet IKS org 988064920	17,99 %	239 248
KomRev Nord IKS org 986574689	14,97 %	1 197 128
KLP org 938708606		29 457 118
Langsundforbindelsen AS org 941704956	8,06 %	10 000
NKS for 110-sentralene IKS org 927 056 453	5,00 %	75 000
Nordområdevegen AS org 997618254	12,06 %	20 984
Protromsø AS org 928465845	100,00 %	11 700 000
Remiks Miljøpark AS org 894462132	99,99 %	102 172 293
Ressurs Tromsø AS org 919302755	55,40 %	144 000

Romssa sámii viessu - Samisk hus Tromsø AS org 931374389	33,33 %	333 333
Skalandtunnelene AS org 931152971	0,45 %	1 000
Skarphallen Eiendom AS org 971101695	50,00 %	495 000
Slåttnes Vannverk SA org 970548394 (1 andel à 2500,-)		2 500
Stiftelsen Tromsø International School, org 992939257		50 000
Storelva Idrettspark AS org 984705034	27,87 %	100 000
TH Utvikling AS org 831262222	100,00 %	100 000
Troms Holding AS org 923191593, (1 aksje à 10 000)	1,67%	10 000
Troms Kraft AS org 979468792	40,00 %	200 000 000
Tromsø kommunale pensjonskasse, org 814115232	100,00 %	359 579 511
Tromsø Parkering AS org 912994481	100,00 %	70 981 160
Tromsø Sentrum AS, org 919172150	33,33 %	100 000
Tromsø Veg AS org 946677183		0
Tromsøbadet AS org 926589660	100,00 %	999 900
Tromvik Vannverk SA org 970191089 (1 andel à 250,-)		250
Visit Tromsø-Region AS org 994311352	33,34 %	120 000
Sum		1 176 323 481

EPI AS:

Det har vært en kapitalisering i EPI AS, der Tromsø kommunes aksjekapital er økt med 489 900 kroner, det har ikke vært vesentlig endringer i eierandel.

Fjuel AS:

Det har vært en kapitalisering Fjuel AS, der Tromsø kommunes aksjekapital er økt med 1,0 mill. kroner, det har ikke vært vesentlig endringer i eierandel.

Fjuel Tromsø AS:

Det har vært en kapitalisering Fjuel Tromsø AS, der Tromsø kommunes aksjekapital er økt med 9,0 mill. kroner, det har ikke vært vesentlig endringer i eierandel.

Grøtsund Industripark AS:

Grøtsund industripark AS ble vedtatt etablert gjennom (KST-sak 70/24 og KST-sak 93/24). Aksjekapitalen er på kroner 500 000 fordelt på 500 aksjer, likt fordelt på de to eierne Tromsø kommune og TG Næringseiendom AS. Tromsø kommune har betalt 2,0 mill. kroner, der resterende 1,75 mill. kroner er overkurs.

Jordobservasjon Tromsø AS:

Det har vært gjennomført emisjon i selskapet hvor Tromsø kommune har skutt inn 300 000 kroner i aksjekapital jamfør KST-sak 156/23 (HAP 2024-2027).

KLP:

Det ble vedtatt kapitaltilskudd på inntil 2 080 000 kroner (jamfør KST-sak 156/23 og 133/24), og det er i løpet av 2024 bokført 2 027 540 kroner i regnskapet.

ProTromsø AS:

I henhold til tertialrapport 1-2024 (KST-sak 93/24) ble det bokført ytterligere 3,6 mill. kroner i kapitalinnskudd i 2024.

Tromsø kommunale pensjonskasse:

Det ble vedtatt kapitaltilskudd på inntil 12 450 000 kroner (jamfør KST-sak 156/23 og 93/24), og det er i løpet av 2024 bokført 12 441 093 kroner i regnskapet.

Tromsø Veg AS:

Tromsø Veg AS ble avviklet i september 2024.

Note 6 - Utlån (§ 5-11 c)

For utlån under finansielle anleggsmidler skal det for hvert utlån opplyses om lånets størrelse, hvem som er låntaker, og om utlånet er finansiert med egne midler eller med lån etter kommuneloven § 14-17 første ledd. Utlån til samme låntaker kan angis samlet. Utlån til privatpersoner kan også angis samlet. Det skal i tillegg opplyses om vesentlige tap på utlån.

Tromsø kommune har i 2014 ytt et ansvarlig lån til Alfheim Stadion II AS på 1,0 mill. kroner. I låneavtalen heter det at Tromsø kommunes andel skal være inntil 3,0 mill. kroner (I KSAK 83/14 ble det vedtatt inntil 4,0 mill. kroner).

Det ble 4. desember 2024 inngått en avtale med Arnestedet Eiendom AS om manglende innbetaling av utbytte fra 2023 på 36,0 mill. kroner. Avtalen fester at det skal betales kompensasjon for forsinkelsen ved at Arnestedet Eiendom AS må betale årlige renter på utbyttebeløpet. Utbyttebeløpet på 36,0 mill. kroner skal være tilbakebetalt innen 30.06.2026. Utestående beløp er derfor å anse som en langsiktig fordring (utlån).

Det ble i 2021 inngått ny kontrakt med Tromsø Alpinpark AS der påløpt husleie fra 2018 til og med 2021 skulle dekkes gjennom framtidige faktureringer til selskapet. Utestående beløp på 5,5 mill. kroner (eksklusiv mva.) ble derfor ansett som en langsiktig fordring (utlån) i 2021. Tromsø Alpinpark AS har gjort innbetalinger i 2024 på 0,5 mill. kroner, dermed er saldoen pr. 31.12.2024 på 4,5 mill. kroner.

Tromsø kommune har i 2012 ytt et lån til Stiftelsen Crux på 2,1 mill. kroner. Lånet skulle gå til renovering og opprustning av eiendommen gnr. 200 bnr. 402 Grønnegata 12 i Tromsø kommune. Lånet var rente- og avdragsfritt i 10 år. Etter 10 år kan Tromsø kommune vurdere eventuell forlengelse av disse vilkårene, og eventuelt vilkår om tilbakebetaling av lånet over en nærmere fastsatt tidsperiode. Kommunedirektøren vil i løpet av 2025 legge frem en sak for kommunestyret.

Det ble i KST-sak 41/21 utredet tiltak for å bedre fastlegeordningen i Tromsø kommune. I etterkant av denne saken kom tiltaket der Tromsø kommune tilbyr lån til allmennleger i spesialisering (ALIS) ved kjøp av hjemmel. Dette for å bidra til å sikre økonomisk trygghet for allmennleger i spesialisering. Det ble i 2024 utbetalt totalt 4,0 mill. kroner i nye utlån, samt innbetalt avdrag på 1,4 mill. kroner. Samlet er saldo utlån pr. 31.12.2024 på 6,0 mill. kroner.

I 2024 er det ikke utbetalt sosiale utlån, det ble heller ikke utbetalt noe i 2023. Det er ikke tapsført noe i 2024. Ved årsslutt hadde kommunen utestående sosiale utlån på 3,3 mill. kroner.

Pr. 31.12.2024 har kommunen 1,9 mrd. kroner i utlånte startlån. Årets nye utlån er 395,0 mill. kroner, mot 333,9 mill. kroner i 2023.

Tabell 6-1: Utlån pr. 31.12.2024 (i hele kroner)

Låntaker	Finansiert ved bruk av:	Lånebeløp pr. 31.12.24
Alfheim stadion II AS	Lån	1 437 861
Arnestedet Eiendom AS	Udekket	36 000 000
Tromsø Alpinpark AS	Egne midler	4 542 765
Stiftelsen Crux - utlån	Egne midler	2 100 000
Andre utlån	Egne midler	219 000
Fastleger	Egne midler	5 996 778
Sosiale utlån	Egne midler	3 269 487
Startlån	Lån	1 902 722 771
Sum utlån		1 956 288 662

Note 7 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler (§ 5-11 d)

For markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal det opplyses om sum anskaffelseskost, balanseført verdi ved inngangen av året, årets resultatførte verdiendring og balanseført verdi ved utgangen av året. Første punktum gjelder tilsvarende for derivater som ikke regnskapsføres etter reglene om sikring i § 3-3 tredje ledd.

Tromsø kommune har ingen markedsbaserte finansielle omløpsmidler.

Note 8 - Rentesikring (§ 5-11 e)

Det skal opplyses om hvilke finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som regnskapsføres etter reglene om sikring, hva som er tilhørende sikringsobjekter, formålet med sikringen og sikringens varighet.

Tromsø kommune har per 31.12 fem rentebytteavtaler på til sammen 1,75 mrd. kroner. Formålet med sikringen er å gi kommunen forutsigbarhet for fremtidige rentekostnader (kontantstrømsikring). Avtalene er knyttet opp mot underliggende lån som det kommer frem av tabellen under. Dette er i tråd med finansreglementet og de administrative rutinene for finansforvaltningen i Tromsø kommune, der minimum 30 % av gjeldsporteføljene skal være sikret.

Tabell 8-1 Rentesikringskontrakter tilknyttet underliggende lån (i hele kroner)

Motpart	Løpetid	Rente	Underliggende lån	Hovedstol
Danske bank	01.06.2019-01.06.2027	2,038 %	12812413	350 000 000
Nordea Mkts	01.03.2021-02.03.2026	4,463 %	12851866	500 000 000
Danske bank	21.09.2021-21.09.2031	2,342 %	13030262	350 000 000
SNN	01.03.2022-01.03.2032	2,666 %	20200471	350 000 000
SNN	27.09.2023-27.09.2033	1,667 %	12861691	200 000 000
Sum lån				1 750 000 000

Faste noteopplysninger om lån, avdrag, pensjon og andre forpliktelser

Note 9 - Langsiktig lånegjeld (§ 5-12 a)

For lån skal det opplyses om hvor mye som gjelder lån til henholdsvis egne investeringer, andres investeringer, innfrielse av kausjoner og videreutlån. Leieforpliktelser som er balanseført skal spesifiseres hvis forpliktelsen er vesentlig. Det skal også opplyses om gjennomsnittlig løpetid og rente. Det skal i tillegg opplyses om verdien på lån som forfaller og må refinansieres i året regnskapet legges fram.

Denne noten viser Tromsø kommunes eksterne langsiktige gjeld.

Tabell 9-1: Oversikt over langsiktig lånegjeld Tromsø kommune pr. 31.12.24 (tall i hele tusen kroner)

	31.12.2024	31.12.2023
Egne investeringer	10 144 613	9 150 910
Andres investeringer	12 750	13 662
Videreutlån	2 073 513	1 808 244
Innfrielse av kausjoner	0	0
Finansiell leieavtale (Blå kors) ¹¹	67 322	70 557
Sum langsiktig lånegjeld	12 298 198	11 043 373

Langsiktig lånegjeld er definert som kommunens gjeld i sertifikat- og obligasjonsmarkedet, lån fra Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap (KLP) og Kommunalbanken (KBN), Husbanken og finansielle leieavtaler.

Langsiktig lånegjeld er på 12,3 mrd. kroner, og har økt med 1,25 mrd. kroner sammenlignet med i fjor. Gjennomsnittlig vektet kapitalbinding er på henholdsvis 8 år og vektet rentebindingstid er på 4,1 år. Ved årets slutt var 56 % av gjelden sikret gjennom fastrente- og rentebytteavtaler.

Leieavtalen med Blå Kors er i henhold til gjeldende regnskapsregler å definere som en finansiell leieavtale, der hovedmomentet er at leieavtalen oppføres som et anleggsmiddel i balansen. Forpliktelsen på dette er 67,3 mill. kroner per 31.12.2024.

Tabell 9-2: Forfall på langsiktig gjeld de neste 12 månedene

ISIN	Motpart	Forfallsdato	Type	Rentebinding	Restgjeld
12812413	Danske Bank	13.01.2025	Obligasjonslån	Flytende	400 000 000
20150020	KBN	14.01.2025	Obligasjonslån	Fast	350 000 000
13402479	SEB MB	11.02.2025	Sertifikatlån	Flytende	161 000 000
12851866	Danske Bank	24.02.2025	Obligasjonslån	Flytende	480 000 000
13415836	Nordea Mkts	28.02.2025	Sertifikatlån	Flytende	249 000 000
13411116	DNB	21.03.2025	Sertifikatlån	Flytende	262 000 000
13354076	Handelsbanken	25.03.2025	Sertifikatlån	Flytende	200 000 000
13419481	DNB	04.04.2025	Sertifikatlån	Flytende	115 000 000
13380063	DNB	22.04.2025	Sertifikatlån	Flytende	300 000 000
13430611	SEB MB	12.06.2025	Sertifikatlån	Flytende	100 000 000
13265843	DNB	20.06.2025	Sertifikatlån	Flytende	400 000 000
20150361	KBN	12.08.2025	Obligasjonslån	Fast	200 000 000
16702545	Husbanken	01.09.2025	Husbanken	Flytende	459 120
11084717	SEB MB	01.09.2025	Obligasjonslån	Fast	310 000 000
13355883	DNB	30.09.2025	Sertifikatlån	Flytende	300 000 000
13030262	SEB MB	02.10.2025	Obligasjonslån	Flytende	400 000 000
20200471	KBN	06.11.2025	Obligasjonslån	Flytende	300 000 000
Sum forfall neste 12 månedene					4 527 459 120

Tabell 9-2 viser at kommunen har ca. 4,5 mrd. kroner til forfall de neste 12 månedene. Sett mot forrige år er dette en betydelig oppgang fra 2,5 mrd. kroner. I kroner utgjør det litt over 2,0 mrd. kroner. Totalt volum til forfall vil avhenge av hvor stor andel av nye låneopptak/refinansieringer som vil bli utstedt i sertifikatmarkedet. I tillegg skal det minimum betales 432 mill. kroner i avdrag i 2025 som er med på å redusere refinansieringsrisikoen ytterligere.

Note 10 – Avdrag på lån (§ 5-12 b)

Det skal opplyses om størrelsen på minimumsavdraget beregnet etter kommuneloven § 14-18 første ledd. Det skal også opplyses om sum avskrivninger, verdien på lånegjelden og verdien på de varige driftsmidlene som ligger til grunn for beregningen. Hvis mottatte avdrag på videreutlån er brukt til å betale avdrag på lån til formål som nevnt i § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal det opplyses om beløpet og hvordan minimumsavdraget er korrigert for dette.

Årlig minsteavdrag beregnes som sum lånegjeld (unntatt lån til utlån og forskuttering) dividert på sum avskrivbare anleggsmidler multiplisert med årets avskrivninger i driftsregnskapet. Denne forenklete formelen gir et minste krav til avdrag som tilsvarer avskrivninger (kapitalslitet) på lånefinansierte anleggsmidler.

Tabell 10-1: Forenklet beregningsmetode årlige minsteavdrag (i hele kroner)

(tall i hele tusen kr)	
IB varige driftsmidler	13 095 422
IB tomter	1 122 059
IB anleggsmidler til beregning min.avdrag	11 973 364
IB langsiktig gjeld unntatt pensjonsforpliktelse	12 190 654
IB intern langsiktig gjeld	1 150 295
IB utlån startlån	1 608 348
IB avsatt avdragsfond startlån	-
IB memoria lånemidler startlån	265 342
IB langsiktig gjeld til beregning	9 166 669
Bokførte avskrivninger	527 808
Bokført avdrag	390 269
Beregnet minste tillatte avdrag (k.loven §14-18)	404 084
Differanse mellom bokført og beregnet avdrag	- 13 815

Beregningen over viser hva minste tillatte avdrag ville blitt hvis kommunen var organisert som én enhet. Årsaken til at differansen mot utgiftsført avdrag er negativt med 13,8 mill. kroner, altså at bokført avdrag blir mindre enn lovens minstekrav til avdrag, er i hovedsak at Tromsø havn KF har gjort en reversering av avdragsavsetning på omtrent samme beløp fra 2024.

Note 11 - Pensjon (§ 5-12 c)

Det skal opplyses om årets pensjonspremier, netto pensjonskostnad og premieavvik, og om årets amortiseringskostnader og samlet pensjonskostnad. Det skal også opplyses om hvilke amortiseringsperioder som benyttes for amortisering av premieavvik. Det skal i tillegg opplyses om størrelsen på bruk av premiefond i året og midler på premiefond ved utgangen av året. Årets netto pensjonskostnad og årets endring i pensjonsmidler og brutto pensjonsforpliktelse skal spesifiseres. Det skal opplyses om hvilke beregningsforutsetninger som er brukt.

I tillegg til dekning i folketrygden har ansatte i Tromsø kommune en offentlig ytelsesbasert pensjonsordning, jamfør hovedtariffavtalen kapittel 2. Tromsø kommune har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP), Statens pensjonskasse (SPK), og Tromsø kommunale pensjonskasse (TKP).

Tabell 11-1: Beregningsforutsetninger

	KLP	SPK	TKP
Avkastning på pensjonsmidler	4,50 %	4,00 %	4,50 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Årlig G-regulering	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	2,20 %		2,20 %

Årets pensjonspremie, beregnete netto pensjonskostnad og premieavvik, amortiseringskostnad og samlet pensjonskostnad

Det oppstår et avvik, kalt premieavvik, når årets pensjonspremie (betalt premie) til pensjonsselskapet er større eller mindre enn beregnete netto pensjonskostnad. I henhold til § 3-5 i budsjett- og regnskapsforskriften skal premieavviket inntektsføres (ved større innbetaling enn kostnad) eller utgiftsføres (ved mindre innbetaling enn kostnad) i driftsregnskapet i året det oppstår.

Tabell 11-2: Pensjonskostnader

(tall i hele kroner)	2024	2023
A Pensjonspremie (eks. adm) før bruk av premiefond	692 141 430	649 537 756
B Bruk av premiefond	61 058 122	26 423 403
C Årets pensjonspremie (eks. adm) (betalt premie) (A-B)	631 083 308	623 114 353
D Netto pensjonskostnad (beregnet)	272 329 081	256 339 219
E Premieavvik (C-D)	358 754 227	366 775 134
F Amortisering premieavvik	206 647 003	176 190 731
G Administrasjonskostnader	47 618 158	42 213 136
H Samlet pensjonskostnad ifølge aktuarberegninger (D+F+G)	526 594 242	474 743 086

Amortiseringsperiode

Siden premieavviket ikke representerer tilgang av midler må det til slutt «gå i null» ved at inntektsføring av premieavvik i et år fører til utgifter i senere år. I henhold til § 3-5 i budsjett- og regnskapsforskriften skal premieavvik som har oppstått i 2014 og senere bokføres over 7 år. Dette kalles amortisering av premieavviket. Amortisering (utgiftsføring) av tidligere års premieavvik var i 2024 på 206,6 mill. kroner eksklusiv arbeidsgiveravgift (aga).

Akkumulert premieavvik pr. 31.12.2024 er 1,2 mrd. kroner inklusiv arbeidsgiveravgift.

Premiefond

Saldo på premiefond pr 31.12.2024 er på 277,4 mill. kroner. Avkastning av fondet for 2024 er først kjent etter at regnskapet er avlagt. Det er i 2024 brukt 61,1 mill. kroner av premiefond.

Tabell 11-3: Spesifisering av netto pensjonskostnad

(tall i hele kroner)	2024	2023
I Nåverdi av årets pensjonsopptjening	319 905 356	290 555 496
J Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	277 578 019	221 334 592
K Forventet avkastning på pensjonsmidlene	325 154 294	255 550 868
D Netto pensjonskostnad eks. adm. (I+J-K)	272 329 081	256 339 220

Tabell 11-4: Spesifisering av pensjonsmidler

(tall i hele kroner)	2024	2023
P Verdi av pensjonsmidler 1.1	6 920 332 572	7 100 792 503
Q Amortisert estimatavvik - årets pensjonsmidler	128 361 131	-903 050 563
K Forventet avkastning på pensjonsmidlene	325 154 294	255 550 868
C Årets pensjonspremie	631 083 308	623 114 353
N Utbetalte pensjoner	-202 230 844	-156 074 589
R Estimerte pensjonsmidler 31.12	7 802 700 461	6 920 332 572

Tabell 11-5: Spesifisering av pensjonsforpliktelsen

(tall i hele kroner)		2024	2023
L	Påløpt pensjonsforpliktelse 1.1	6 718 466 773	6 394 665 003
M	Amortisert estimatavvik - årets forpliktelse	274 945 719	-32 013 729
I	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	319 905 356	290 555 496
J	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	277 578 019	221 334 592
N	Utbetalte pensjoner	-202 230 844	-156 074 589
O	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12	7 388 665 023	6 718 466 773
S	Netto forpliktelse (R-O)	414 035 438	201 865 799
T	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse (7,9 %)	15 010 641	15 525 961

Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse knytter seg til SKP i Tromsø kommunekasse og TKP i Tromsø brann og redning KF og Tromsøbolig KF. I disse pensjonsordningene var pensjonsforpliktelsene høyere enn pensjonsmidlene (underfinansiering), og dermed skal det beregnes arbeidsgiveravgift av denne netto pensjonsforpliktelsen. I de øvrige ordningene i Tromsø kommunekasse, Troms Havn KF og Tromsøbadet KF var pensjonsforpliktelsen lavere enn pensjonsmidlene (overfinansiering) slik at det ikke beregnes arbeidsgiveravgift.

Note 12 - Garantiansvar (§ 5-12 d)

For hver garanti skal det opplyses om hvem garantien er stilt for, hvilket formål garantien gjelder, type garanti, vedtatt garantiramme, garantiansvaret ved utgangen av regnskapsåret og når garantiansvaret utløper. Hvis en garanti gjelder for lån som enda ikke er tatt opp, skal det også opplyses om forventet låneopptak. Hvis garantien også omfatter renter, omkostninger og lignende, skal det opplyses om dette i tillegg til lånebeløpet. For hver garanti skal det opplyses om garantien er godkjent eller kun vedtatt, men enda ikke godkjent, eller om garantien gjelder for små beløp. Garantier som gjelder privatpersoner, kan summeres og opplyses samlet. Hvis en garanti er innfridd eller det er sannsynlig at en garanti må innfris, skal det opplyses om hvilken garanti det gjelder og innfrielsesbeløpet.

Tabell 12-1: Tromsø kommunes garantiansvar pr 31.12.2024 (i hele kroner)

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.24	låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn.	Godkjenning	Utløper
Barnehager og skole								
Steinberget barnehage	Renovering	Simpel	4 635 000	0	0	0	Godkjent	2024
Tusseladden barnehage	Renovering	Simpel	2 900 000	1 450 856	0	0	Godkjent	2030
Skogstua Foreldrelagsbarnehage	Renovering	Simpel	650 000	0	0	0	Godkjent	2024
Stiftelsen Vesterlia Tema og kulturba	Renovering	Simpel	663 000	110 500	0	0	Godkjent	2027
Karveslettia Foreldrelagsbarnehage	Renovering	Simpel	4 950 000	371 250	0	0	Godkjent	2027
Kråkeslottet barnehage	Renovering	Simpel	1 000 000	239 505	0	0	Godkjent	2030
Kråkeslottet barnehage	Renovering	Simpel	6 000 000	4 743 750		10 %	K-sak 197/21	2042
Tromsø Internasjonal School	Nye lokaler	Simpel	34 064 456	23 315 349	0	10 %	Godkjent	2041
Energi								
Brensholmen/Sommarøy Vannverk	Renovering	Simpel	4 000 000	2 094 526	0	0	Godkjent	2037
Brensholmen/Sommarøy Vannverk	Renovering	Simpel	2 000 000	979 642	0	0	Godkjent	2037
Kultur og idrett								
Alfheim stadion II AS	Renovering	Simpel	30 000 000	20 350 000	0	0	Godkjent	2030
Alfheim stadion II AS	Renovering	Simpel	15 000 000	12 000 000	0	0	Godkjent	2034
Tromsø Ryttersportsklubb	Renovering	Simpel	3 765 264	3 375 730	0	0	Godkjent	2039
Tromsø Ryttersportsklubb	Renovering	Simpel	2 000 000	1 793 091	0	0	Godkjent	2039
Fløya Anlegg AS	Renovering	Simpel	30 000 000	14 577 836	0	0	Godkjent	2035
Fløya Anlegg AS	Renovering	Simpel	10 747 000	5 775 161	0	0	Godkjent	2037
Fløya Anlegg AS	Renovering	Simpel	2 845 000	1 707 648	0	0	Godkjent	2040
Fløya Anlegg AS	Oppgradering kunstgress	Simpel	2 100 000	630 000	0	0	Godkjent	2027
Fløya Anlegg AS	Renovering	Simpel	3 500 000	2 508 322	0	0	Godkjent	2046
Tromsø Tennisklubb	Renovering	Simpel	5 740 000	717 500	0	0	Godkjent	2026
Tromsø Tennisklubb	Renovering	Simpel	1 189 384	832 624	0	10 %	Godkjent	2040
Tromsdalen Rideklubb	Renovering	Simpel	1 671 138	1 671 138	0	0	Godkjent	2037
Perspektivet Museum	Renovering	Selvskyldne	6 154 504	2 775 000	0	0	Godkjent	2034
Stakkevollan Idrettsforening	Etablering fotballhall	Simpel	9 000 000	5 427 938	0	0	Godkjent	2036
TUIL AS	Etablering TUIL Arena	Simpel	43 258 000	17 790 410	0	0	Godkjent	2034
Blåmann IL	Etablering klubbhus	Simpel	2 000 000	1 144 286	0	0	Godkjent	2039
Ramfjord Ungdoms og Idrettslag	Oppgradering kunstgress	Simpel	1 300 000	747 996	0	10 %	Godkjent	2032
Reinen Idrettslag	Etablering kunstgressbane	Simpel	3 750 000	307 987	0	0	Godkjent	2030
Turnhallen Tromsø AS	Etablering turnhall	Simpel	50 000 000	11 237 522	0	10 %	Godkjent	2046
Turnhallen Tromsø AS	Etablering turnhall	Simpel	15 500 000	2 193 467	0	10 %	Godkjent	2046
Tuil Arena II Eiendom AS	Etablering flerbrukshall	Simpel	50 000 000	44 565 215	0	10 %	Godkjent	2045
Tuil Arena II Eiendom AS	Etablering flerbrukshall	Simpel	15 400 000	13 275 860	0	10 %	Godkjent	2037
Tuil Arena II Eiendom AS	Etablering flerbrukshall	Simpel	30 000 000	23 333 330	0	10 %	Godkjent	2042
Tuil Arena II Eiendom AS	Etablering flerbrukshall	Simpel	20 000 000	19 000 000	0	10 %	Godkjent	2048
Bjerkakerhallen AS	Etablering fotballhall	Simpel	73 672 700	40 190 290	0	10 %	Godkjent	2049
Bjerkakerhallen AS	Etablering fotballhall	Simpel	33 689 500	22 529 748	0	10 %	Godkjent	2049
Tromsø Skiklub	Oppgradering hoppcenter	Simpel	3 200 000	3 200 000	0	10 %	K-sak 48/24	2028
Aurora Kino AS	Driftslikviditet	Simpel	3 220 000	2 254 000	0	10 %	K-sak 154/24	2029

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.24	låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn.	Godkjenning	Utløper
Sosiale formål								
Havtun omsorgsboliger	Etablering omsorgsboliger	Simpel	5 712 600	5 712 600	0	0	Godkjent	2060
Tromsø sosiale entreprenørskap AS	Kjøp Skansegata 4	Simpel	7 380 000	5 991 383	0	10 %	Godkjent	2047
Stiftelsen Tromsø Fontene	Renovering	Selvskylder	2 000 000	948 620	0	0	Godkjent	2040
Stiftelsen kommunale boliger	Oppgradering Grønnegata	Selvskylder	9 500 000	9 066 166	0	10 %	Godkjent	2047
Kirke								
Tromsø kirkelige fellesråd	Oppføring Kroken kirke	Simpel	45 000 000	36 293 154	0	0	Godkjent	2046
Tromsø kirkelige fellesråd	Renovering	Simpel	8 000 000	7 326 311	0	0	Godkjent	2033
Tromsø kirkelige fellesråd	Kjøp av Sjøgata 2	Simpel	7 200 000	3 800 000	0	0	Godkjent	2028
Tromsø kirkelige fellesråd	Oppgradering menighetshu	Simpel	10 000 000	5 000 000	0	10 %	Godkjent	2033
Renovasjon								
Remiks Husholdning AS	Investering renovasjonsank	Selvskyldne	74 803 463	30 801 430	0		Godkjent	2035
Remiks Husholdning AS	Investering renovasjonsank	Selvskyldne	9 310 000	4 344 560	0		Godkjent	2031
Samferdsel								
BPS Nord - Bypakke Tenk Tromsø AS	Bypakke Tromsø	Selvskyldne	385 000 000	10 000 000	375 000 000	10 %	Godkjent	2037
SUM			1 093 471 009	428 501 701	375 000 000			

Garantier inngått i 2023, og som ikke er effektivert:

Perspektivet Museum	20.12.23 - Oppgradering av fotoarkiv	Selvskyldner	1 047 150		10 %	K-sak 163/23	2034
---------------------	--------------------------------------	--------------	-----------	--	------	--------------	------

Nye garantistillelser vurderes i forhold til kommunelovens § 14-19 med tilhørende forskrifter, herunder er det en forutsetning at garantien ikke innebærer en vesentlig økonomisk risiko eller kan knyttes til næringsvirksomhet. Tromsø kommune har også et reglement for garantistillelser (26.04.17). I henhold til dette reglementet skal det gjøres vurderinger av risikoen knyttet til kommunens samlede garantiansvar og størrelsen på kommunens disposisjonsfond til å dekke eventuelle innfrielse av garantier.

Faste noteopplysninger om andre forhold

Note 13 - Avsetning og bruk av fond (§ 5-13 a)

For bundne fond som er vesentlige, skal det opplyses om hvilket formål fondet er bundet til. Det skal også opplyses om årets avsetning til eller bruk av fondet og størrelsen på fondet ved utgangen av året. Hvis det ikke har vært brukt av fondet i regnskapsåret, skal det i tillegg opplyses om årsaken til dette.

Tabell 13-1: Totaloversikt avsetning og bruk av fond pr 31.12.2024 (i kroner)

	Beholdning 01.01.2024	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2024
Bundne driftsfond	67 508 720	37 617 804	35 648 039	69 478 486
Bundne investeringsfond	22 879 065	14 448 329	8 950 339	28 377 055
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	90 387 785	52 066 134	44 598 378	97 855 541

Tabell 13-2: Type fond pr 31.12.2024 (i kroner)

Bundne fond	Beholdning 01.01.2024	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2024
Bundne driftsfond				
Selvkostfond	21 061 515	3 942 916	5 239 910	19 764 521
Interkommunale samarbeid	5 945 588	1 659 622	2 033 642	5 571 569
Øremerka statstilskudd	34 547 346	28 750 471	24 143 831	39 153 986
Andre tilskudd	4 800 251	2 946 366	4 131 286	3 615 330
Næringsfond/kraftfond	0	0	0	0
Gavefond	1 154 021	318 429	99 369	1 373 080
Sum bundne driftsfond	67 508 720	37 617 804	35 648 039	69 478 486
Bundne investeringsfond				
Øremerka statstilskudd	22 579 065	2 532 341	8 950 339	16 161 067
Øvrige bundne investeringsfond	300 000	11 915 988	0	12 215 988
Sum bundne investeringsfond	22 879 065	14 448 329	8 950 339	28 377 055

Fondsbeholdningen for bundne driftsfond er økt med 2,0 mill. kroner fra 2024 og er ved årsslutt på 69,5 mill. kroner.

Fondsbeholdningen for bundne investeringsfond er økt fra 22,9 mill. kroner til 28,4 mill. kroner. Økningen skyldes blant annet avsetning av avdrag på startlån på 10,4 mill. kroner. I tillegg er det satt på fond 2,5 mill. kroner som gjelder tilskudd til investeringer i kulturkvartalet, samt 1,5 mill. kroner vedrørende anleggsbidrag til fremtidig bruk. Bruk av tidligere års avsetning på 9,0 mill. kroner gjelder Tromsøpakke III.

Avsetning og bruk av disposisjonsfond (ubundne driftsfond) og ubundne investeringsfond omtales i note 19.

Note 14 - Selvkost (§ 5-13 b)

For gebyrer som etter lov eller forskrift ikke skal være større enn selvkost, skal det for hvert gebyrområde opplyses om gebyrinntekter, beregnet selvkost, selvkostresultat, avsetning til eller bruk av selvkostfondet, eventuelt dekning av fremført underskudd fra tidligere år eller fremføring av årets underskudd til dekning i senere år. Det skal også opplyses om størrelsen på selvkostfondet, eventuelt akkumulert underskudd, ved utgangen av året.

Selvkostområdene i Tromsø kommune er vann, avløp, slam, slam-forurensningsmyndighet, byggesak, regulering, oppmåling, seksjonering, feiing, renovasjon og havneanløp.

I selvkostberegningene benyttes 5-årig SWAP-rente + 0,5 %. I 2024 var denne renta på 4,350 %. Selvkostprogrammet Momentum benyttes til alle selvkostområdene i Tromsø kommune foruten om renovasjon som utarbeides av Remiks Husholdning AS og havneanløp som utarbeides av Tromsø Havn KF.

Tabell 14-1: Selvkost kommunale betalingstjenester 2024– resultat

(tall i hele tusen kroner)	Vedtatt dekning grad	Gebyrinn tekter	Gebyrgru nnlag (netto kostnade r)	Finansiell dekning rad	Resultat: Over(+)/ undersku dd (-)
Vann	100 %	141 106	137 338	102,7 %	3 768
Avløp	100 %	161 260	151 379	106,5 %	9 881
Slam	100 %	4 319	5 668	76,2 %	-1 349
Slam forurensnings-myndighet		196	226	86,5 %	-31
Feiing	100 %	11 668	14 061	83,0 %	-2 393
Byggesak	100 %	16 772	24 052	69,7 %	-7 280
Private reguleringsplaner	75 %	3 790	9 929	38,2 %	-6 139
Oppmåling	75 %	2 688	8 203	32,8 %	-5 515
Seksjonering	100 %	598	816	73,3 %	-218
Gravemeldinger	100 %	2 440	2 924	83,5 %	-483
Renovasjon	100 %	178 871	174 967	102,2 %	3 904
Havneanløp og saksbehandlingsgebyr	100 %	0	1 973	0,0 %	-1 973
SUM		523 709	531 536	98,5 %	-7 827

Tabell 14-2: Selvkost kommunale betalingstjenester 2024 – fond og fremført underskudd

(tall i hele tusen kroner)	Fremført underskudd pr. 01.01.	Dekningsgradsfond pr. 01.01	Avsetn(+)/ bruk av (-) dekningsgradsfond	Renter av fond/underskudd	Dekningsgradsfond pr. 31.12	Fremført underskudd pr. 31.12
Vann	0	2 132	3 768	175	6 075	0
Avløp	12 036	0	0	-309	0	2 464
Slam	0	5 809	-1 349	223	4 683	0
Slam forurensnings-myndighet	0	0	0	0	0	31
Feiing	0	6 983	-2 393	252	4 841	0
Byggesak	0	0	0	0	0	0
Private reguleringsplaner	0	0	0	0	0	0
Oppmåling	0	0	0	0	0	0
Seksjonering	0	0	0	0	0	0
Gravemeldinger	655	0	483	-39	0	1 177
Renovasjon	0	3 010	3 904	216	7 130	0
Havneanløp og saksbehandlingsgebyr	0	6 138	-1 973	0	4 166	0
SUM		24 072	2 441	518	26 895	3 672

Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler (§ 5-13 c)

For inntekter fra salg av aksjer som er klassifisert som finansielle anleggsmidler, skal det opplyses om beløpet som er ført i henholdsvis investeringsregnskapet og driftsregnskapet.

Det er bokført salg av aksjer på 200 000 kroner knyttet til avvikling av Tromsø Veg AS.

Note 16 - Ytelser til ledende personer (§ 5-13 d)

Det skal opplyses om ytelser til ledende personer i virksomheten.

Tabell 16-1: Ytelser til ledende personer i virksomheten (i hele kroner)

(tall i hele kroner)	Lønn, godtgjørelse og naturalytelser
Kommunedirektør	2 159 209
Ordfører	1 481 328
Varaordfører	1 078 527
Daglig leder KF	5 843 962
Styreledere KF	323 374
Øvrige styremedlemmer KF	880 009
SUM	11 766 408

Lønn og annen godtgjørelse er inklusiv pensjonskostnad.

Note 17 - Godtgjørelse til revisor (§ 5-13 e)

Det skal opplyses om godtgjørelser til revisor, fordelt på revisjon og rådgivning.

Tabell 17-1: Godtgjørelse til revisor (i hele tusen)

Fordeling (i hele tall)	Beløp eks mva
Rådgivning	0
Revisjon	5 345 038
Sum godtgjørelse revisor	5 345 038

Andre noteopplysninger i årsregnskapet som er vesentlig for å vurdere den økonomiske utviklingen og stilling

Note 18 – Vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet

Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold hvis opplysningene ikke framgår av årsregnskapet for øvrig og er vesentlige for vurderingen av den økonomiske utviklingen og stillingen. Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold når det følger av annen lov eller forskrift. Uvanlige og vesentlige poster som er sentrale for å forstå og analysere regnskapet bør spesifiseres.

I denne noten er det innledningsvis tatt med hendelser som har hatt stor påvirkning på årsregnskapet 2024. Videre er det kommentert kortsiktige fordringer og tapsavsetning, samt kortsiktig gjeld og andre forpliktelser.

Inntekts – og formuesskatt (inkludert inntektsutjevning)

Skatt på inntekt og formue inkludert inntektsutjevning endte i 2024 på 2,948 mrd. kroner, som er 4,0 mill. kroner under revidert budsjett (0,13 %). Budsjettet ble justert ned i den siste økonomirapporten i 2024 (oktober) med 128,0 mill. kroner, som må sees i sammenheng med en nasjonal og lokal svikt i skatteinngangen sett i forhold til det som var lagt til grunn i statsbudsjettet og kommunens budsjett. Kommunene ble kompensert delvis for skattesvikten gjennom en økning i rammetilskuddet.

Både forskuddstrekk og forskuddsskatt for 2024 hadde svakere utvikling enn lagt til grunn i skatteanslaget i statsbudsjettet og i revidert nasjonalbudsjett. Restskatt fra inntektsåret 2023 oppveier for noe av svikten i den løpende skatteinngangen, men ikke alt. I tillegg ble det et betydelig lavere marginoppgjør og fordelingsoppgjør for inntektsåret 2023 enn for tidligere år, og mye lavere enn det som ble anslått ved utarbeidelsen av budsjettet og i rapporteringene i løpet av året.

Integreringstilskudd

I 2024 er det bokført 293 mill. kroner i integreringstilskudd fra staten, en økning på 71,1 mill. kroner fra 2023 (32 %). Inntektene ble 6,1 mill. kroner lavere enn budsjettet. Det ble i 2024 bosatt 458 flyktninger, de fleste fra Ukraina. I budsjettet ble det forutsatt et bosettingstall på 500.

Refusjon ressurskrevende tjenester

Det er i årsregnskapet for 2024 bokført 136,0 mill. kroner i refusjon, i dette er det inkludert estimerte inntekter på 135,0 mill. kroner. Til sammenligning var det i 2023 inntektsført 142,9 mill. kroner. Reduksjonen fra fjoråret skyldes økt egenandel som følge av endringer i refusjonsordningen, samt større fratrekk for bruk av premiefond. I 2024 hadde Tromsø kommune 118 brukere som falt inn under refusjonsordningen, og det ble gitt totalt 978 970 timer direkte brukertid til disse brukerne.

Lønnsutgifter

Lønnsutgifter har økt med 288,1 mill. kroner fra 2023 (økning på 7,6 %), og skyldes i hovedsak generell lønnsvekst på 5,2 %.

Kjøp av vikartjenester og konsulenttjenester

Kjøp av vikartjenester er på til sammen 166,3 mill. kroner, og redusert med 49,5 mill. kroner fra 2023. Kjøp av konsulenttjenester er på 20,0 mill. kroner i 2024 og har redusert med 0,7 mill. kroner fra 2023.

Renter

Netto renteutgifter (renteutgifter fratrasket renteinntekter) endte i 2024 på 332,5 mill. kroner. Dette er 78,1 mill. kroner høyere enn i 2023. Økningen må sees i sammenheng med den kraftige renteøkningen det siste året.

Aksjeutbytte

Aksjeutbytte er på 182,0 mill. kroner og er 24,8 mill. kroner høyere enn det som var bokført i regnskapet 2023. Det fordeler seg slik; Troms Kraft 104,0 mill. kroner, Tromsø Parkering AS 43,9 mill. kroner og Remiks Miljøpark AS 34,0 mill. kroner. De to sistnevnte selskapene avholdt ekstraordinære generalforsamlinger i desember 2024 for å vedta tilleggsutbytte. De resterende 0,1 mill. kroner er i hovedsak avkastningsdelen av tilbakeført kapital på Tromsø veg AS.

Momskompensasjon

Momskompensasjonen i driftsregnskapet utgjorde 169,6 mill. kroner i 2024, til sammenligning var det samme beløpet 177,7 mill. kroner i 2023. I investeringsregnskapet utgjorde momskompensasjon 179,2 mill. kroner i 2024, mot 127,9 mill. kroner fra året før. I investeringsregnskapet er 7,4 mill. kroner av momskompensasjonen knyttet til justeringsinntekter, til sammenligning var dette beløpet 6,6 mill. kroner i 2023.

Kortsiktige fordringer og tapsavsetning

Samlet er det bokført 2,0 mrd. kroner i kortsiktige fordringer. Av dette er premieavviket 1,2 mrd. kroner, se note 11. Andre kortsiktige fordringer og kundefordringer er på 736,3 mill. kroner.

Tabell 18-1: Avsetning tap på fordringer (i hele tusen kroner) pr 31.12.

Navn	Fordringer 2024	Avsatt 2024	Konstaterte tap 2024
Kortsiktige fordringer	736 250	-10 272	3 272

Andre kortsiktige fordringer mot staten og fylket består blant annet av refusjon for sykelønn og foreldrepenger fra NAV, terminoppgjør på merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon, samt

refusjon ressurskrevende brukere. Disse fordringene anses som sikre og det er følgelig ikke avsatt til tap.

Kortsiktig gjeld og andre forpliktelser

Samlet er det bokført 2,1 mrd. kroner i kortsiktig gjeld. Av dette er 428,8 mill. kroner leverandørgjeld, likviditetslån 664,8 mill. kroner og annen kortsiktig gjeld er 987,1 mill. kroner, resterende beløp på 3,6 mill. kroner er premieavviket til Tromsø brann og redning KF og Tromsøbolig KF som er en kreditpost som følge av at beregnet pensjonspremie er lavere enn den beregnede pensjonskostnaden for det kommunale foretaket.

Annen kortsiktig gjeld består blant annet av skyldig feriepenge, arbeidsgiveravgift og andre lønnsrelaterte poster og periodiseringer.

Note 19 - Økonomisk utvikling

Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold hvis opplysningene ikke framgår av årsregnskapet for øvrig og er vesentlige for vurderingen av den økonomiske utviklingen og stillingen. Det er derfor valgt å ta med en note som viser utviklingen i resultatbegrepene i driftsregnskapet, brutto driftsresultat og netto driftsresultat, samt begrepene som brukes i forbindelse med avslutning av driftsregnskapet og investeringsregnskapet.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser det økonomiske resultatet av hele *den juridiske enheten Tromsø kommunes* ordinære driftsvirksomhet før finansposter. I 2024 var *de samlede driftsutgiftene* 8,3 mrd. kroner, mens *de samlede driftsinntektene* var 8,1 mrd. kroner. Det gir et negativt brutto driftsresultat for *hele den juridiske enheten* på 284,8 mill. kroner i 2024.

Tabell 19-1: Brutto driftsresultat i perioden 2023-2024 pr. 31.12

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd		-2 287 610	-2 136 113
Inntekts- og formuesskatt		-2 908 836	-2 833 427
Eiendomsskatt		-273 601	-261 689
Andre skatteinntekter		-18 153	-16 359
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-401 185	-281 499
Overføringer og tilskudd fra andre		-907 278	-875 295
Brukerbetalinger		-223 596	-228 960
Salgs- og leieinntekter		-1 038 765	-960 703
Sum driftsinntekter		-8 059 024	-7 594 045
Lønnsutgifter		4 053 524	3 765 431
Sosiale utgifter		783 122	710 697
Kjøp av varer og tjenester		2 459 034	2 430 887
Overføringer og tilskudd til andre		520 378	498 529
Avskrivninger	4	527 809	520 552
Sum driftsutgifter		8 343 866	7 926 096
Brutto driftsresultat	19	284 842	332 051

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat brukes ofte til å beskrive en kommunes økonomiske handlefrihet. Netto resultatgrad viser hvor stor del av driftsinntektene som kan benyttes til egenfinansiering av investeringer og fondsavsetning når drifts- og finansutgifter er dekket. En positiv resultatgrad er en forutsetning for at Tromsø kommune skal ha driftsmidler til nye investeringer eller avsetninger for å sikre en forutsigbar drift.

Netto driftsresultat for *hele den juridiske enheten* var i 2024 negativt med 298,9 mill. kroner, noe som er en oppgang på 5,6 mill. kroner i forhold til 2023.

Tabell 19-2: Netto driftsresultat i perioden 2023-2024 pr. 31.12

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Sum driftsinntekter		-8 059 024	-7 594 045
Sum driftsutgifter		8 343 866	7 926 096
Brutto driftsresultat	19	284 842	332 051
Renteinntekter		-180 908	-150 420
Utbytter		-181 963	-157 207
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		16	-21 691
Renteutgifter		513 445	404 897
Avdrag på lån	10	391 286	417 416
Netto finansutgifter		541 876	492 995
Motpost avskrivninger	4	-527 809	-520 552
Netto driftsresultat	19	298 909	304 494

Avslutning av driftsregnskapet - "bunnlinja" i det konsolidert regnskap

Etter ikrafttreddelsen av kommunelov av 22.06.2018, kan "bunnlinja" enten bli 0 eller et merforbruk i driftsregnskapet. Mindreforbruk er ikke lenger aktuelt, da et eventuelt mindreforbruk skal avsettes direkte til disposisjonsfond, etter strykning av bruk av disposisjonsfond og inndekning av tidligere års merforbruk (§ 4-3 i budsjett og regnskapsforskriften). Et eventuelt merforbruk skal dekkes inn i driftsregnskapet året etter at det oppsto. Merforbruket er det som står igjen etter strykninger av avsetninger til disposisjonsfond etc. (§ 4-2 i budsjett og regnskapsforskriften). Hvis merforbruket ikke kan dekkes inn året etter at det oppstod, skal det dekkes inn senest det andre året etter at det oppstod (kommuneloven § 14-11).

Reglene om årsavslutning i kapittel 4 i budsjett- og regnskapsforskriften gjelder likevel ikke for det konsoliderte årsregnskapet, jf. §10-1, 3. ledd, i samme forskrift, slik at bunnlinja i det konsoliderte årsregnskapet blir *summen av bunnlinjene i virksomhetene*. Det konsoliderte driftsregnskapet kan derfor vise merforbruk selv om flere av virksomhetene har svært gode resultater.

Det konsoliderte driftsregnskapet for 2024 ble avsluttet med et merforbruk på 255,2 mill. kroner. Dette tilsvarer merforbruket i Tromsø kommunekasse (205,1 mill. kroner) og merforbruket i Tromsøbolig KF (50,1 mill. kroner). De øvrige enhetene i konsernet avsluttet driftsregnskapet i balanse (0).

Tabell 19-3: Disponering eller dekning av netto driftsresultat

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Sum driftsinntekter		-8 059 024	-7 594 045
Sum driftsutgifter		8 343 866	7 926 096
Netto driftsresultat	19	298 909	304 494
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Overføring til investering		75 832	10 139
Avsetninger til bundne driftsfond	13	37 618	34 282
Bruk av bundne driftsfond	13	-35 648	-42 949
Avsetninger til disposisjonsfond	19	23 164	641
Bruk av disposisjonsfond	19	-148 138	-292 049
Dekning av tidligere års merforbruk	19	3 478	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	19	-43 695	-289 936
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	19	255 214	14 559

Overføring til investering er 75,8 mill. kroner, gjelder Tromsø Havn KF og Tromsøbadet KF sin finansiering av årets investeringer med driftsmidler.

Bruk av bundne driftsfond er 35,6 mill. kroner og avsetning til bundne driftsfond er 37,6 mill. kroner. Avsetning og bruk av fond kan variere mye fra år til år, avhengig av hvor mye eksterne midler kommunen får og når midlene blir brukt. Balansen viser 69,5 mill. kroner i bundne driftsfond pr. 31.12.24, se note 13.

Bruk av disposisjonsfond er 148,1 mill. kroner og avsetning er 23,2 mill. kroner. Bruk av disposisjonsfond er knyttet til kommunekassa, Tromsøbadet KF og Tromsø havn KF, jamfør budsjettsaker i 2024. Avsetning til disposisjonsfond gjelder sluttpostering til Tromsø brann og redning KF og Tromsø Havn KF.

Etter disse sluttposteringene viser den samlede balansen at disposisjonsfond er på 65,6 mill. kroner pr. 31.12.24, en reduksjon på 125,0 mill. kroner fra fjoråret. Akkumulert merforbruk i balansen er 268,6 mill. kroner.

Avslutning av investeringsregnskapet i det konsoliderte regnskapet

Investeringsregnskapet kan enten gå i balanse (0) eller vise et udekket beløp. Udisponert beløp er ikke lenger aktuelt, da det først skal foretas strykninger og deretter avsettes direkte til ubundet investeringsfond (§ 4-6 i budsjett og regnskapsforskriften). Et udekket beløp i investeringsregnskapet skal føres opp til dekning på investeringsbudsjettet året etter at det oppstod, etter at så mye som mulig av beløpet er strøket mot avsetninger til ubundet investeringsfond (§ 4-5 i budsjett og regnskapsforskriften).

Reglene om årsavslutning i kapittel 4 i budsjett- og regnskapsforskriften gjelder likevel ikke for det *konsoliderte årsregnskapet*, jf. §10-1, 3. ledd, i samme forskrift, slik at bunnlinja i det konsoliderte investeringsregnskapet blir summen av bunnlinjene i virksomhetene sine investeringsregnskap.

Det konsoliderte investeringsregnskapet for 2024 ble avsluttet med et udekket beløp på 60,6 mill. kroner. Det er som følge av det udekkete beløpet i Tromsø kommunekasse, Tromsø brann og redning KF og Tromsøbolig KF.

Tabell 19-4: Overføring fra drift og netto avsetning

(tall i hele tusen kroner)	Note	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Sum investeringsutgifter		1 710 440	1 138 892
Sum investeringsinntekter		-1 625 375	-1 057 241
Netto utgifter videreutlån		-23 754	61 694
Overføring fra drift		-75 832	-10 139
Avsetninger til bundne investeringsfond	13	14 448	13 729
Bruk av bundne investeringsfond	13	-8 950	-48 795
Avsetninger til ubundet investeringsfond	19	168	0
Bruk av ubundet investeringsfond	19	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp		69 438	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	19	-729	-45 206
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	19	60 582	98 140

I 2024 var *samlet investeringsutgifter* på 1,7 mrd. kroner, mens *samlet investeringsinntekter* var på 1,6 mrd. kroner. *Netto poster for videreutlån* viser 23,8 mill. kroner i inntekt. Netto gir dette et beløp i investeringsregnskapet på 61,3 mill. kroner (finansieringsbehov) før postene overføring drift og netto avsetning (interne finansposter).

Overføring til investering er 75,8 mill. kroner, gjelder Tromsø Havn KF og Tromsøbadet KF sin finansiering av årets investeringer med driftsmidler.

Bruk av bundne investeringsfond var 9,0 mill. kroner og avsetninger til bundne investeringsfond var 14,4 mil. kroner. Balansen viser 28,4 mill. kroner i bundne investeringsfond pr. 31.12.24, se note 13.

Det er vedtatt avsetning på 167 733 kroner (Tromsø brann og redning KF) til ubundne investeringsfond i 2024, det er ikke vedtatt bruk av ubundne investeringsfond i 2024. Den samlede balansen viser dermed at ubundet investeringsfond er 2,8 mill. kroner pr. 31.12.24. Akkumulert udekket beløp i balansen er 89,3 mill. kroner, der 84,4 mill. kroner må egenkapitalfinansieres.

Note 20 Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen

Det skal også gis noteopplysninger om andre forhold hvis opplysningene ikke framgår av årsregnskapet for øvrig og er vesentlige for vurderingen av den økonomiske utviklingen og stillingen. Formålet med denne noten er således å opplyse om forhold ved regnskapsårets slutt med betinget utfall, for eksempel rettssaker og lignende, samt hendelser etter balansedagen. Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS) har utgitt veiledning (KRS 7) for når usikre betingede forpliktelser skal bokføres og når noteopplysninger skal gis.

Erstatning

1. Tromsø kommune mottok i juni 2023 varsel fra en privatperson om krav om erstatning som følge av påstått mangelfull skolegang. Kravets størrelse er ukjent, og skadelidtes advokat jobber med å innhente dokumentasjon for å underbygge kravet. Av den grunn er det besluttet suspensjon av foreldelsesfristen.
2. Kommunen mottok i mai 2023 søksmålsvarsel fra en privat part med krav om erstatning som følge av påstått uaktsom oppfølging fra barneverntjenesten. Kravets størrelse er ukjent. Skadelidtes advokat jobber med å utrede saken og innhente dokumentasjon for å underbygge kravet. Av den grunn er det besluttet å utsette foreldelsesfristen.
3. Tromsø kommune mottok i februar 2024 krav om erstatning som følge av påstått feilbehandling ved en rekke angivelige urettmessige tvangsvedtak og mangelfull behandling under opphold på institusjon/sykehjem i Tromsø kommune. Kravets størrelse er ukjent. Tromsø kommune har så langt avvist ansvar i saken. Saken er under behandling av Norsk pasientskadeerstatning og eventuelt klageorgan. Kommunen har derfor besluttet utsatt foreldelse av kravet i påvente av endelig avgjørelse derfra.
4. Tromsø kommune mottok i september 2021 et varsel fra en privatperson om krav om erstatning og oppreisning som følge av påstått mangelfull og klanderverdig oppfølging fra barneverntjenesten. Kravets størrelse er ukjent, og skadelidtes advokat har over tid jobbet med å innhente dokumentasjon for å underbygge kravet. Det er av den grunn i flere omganger besluttet å suspendere foreldelsesfristen, sist gang til og med 1. desember 2023. Kommunen har innen 1. desember 2023 ikke mottatt noe krav eller søksmål fra skadelidte, og det antas derfor at saken mot Tromsø kommune ikke forfølges ytterligere.
5. Tromsø kommune fikk i mai 2024 oversendt forliksklage fra to privatpersoner med krav om fastsettelsesdom for at kommunens vedtak om riving/retting og tvangsmulkt i en byggesak er ugyldig, samt krav om erstatning for ca. i underkant av 200 000 kroner som følge av pålegget. Kommunen har bestridt kravet. Forliksrådet avviste klagen ved avgjørelse 23. juli

2024, i tråd med Tromsø kommunes påstand. Det er p.t. ikke tatt ut søksmål mot kommunen.

6. Tromsø kommune mottok i desember 2024 krav om erstatning på hittil rundt 100 000 kroner fra en privatperson som følge av seksjoneringsvedtak fra kommunen på angivelig feil grunnlag. Kravets endelige størrelse er p.t. ikke på det rene. Kommunen jobber med å vurdere kravet og grunnlaget for det.
7. Tromsø kommune mottok høsten 2024 krav om erstatning på ca. 92 000 kroner inkludert sakskostnader etter skade på et fiberskap som følge av påstått uaktsom brøyting fra kommunens side. Tromsø kommune har bestridt kravet, og det er p.t. uklart om skadelidte vil forfølge kravet videre.
8. Tromsø kommune mottok i august 2023 søksmålsvarsel med krav om erstatning som følge av påstått misvisende veiledning i en byggesak, samt uriktig saksbehandling vedrørende utleie til flyktninger fra Ukraina. Kravet er ikke spesifisert, og kommunen har avvist dette. Det er p.t. ikke fremmet søksmål mot kommunen.
9. Tromsø kommune mottok i oktober 2023 søksmålsvarsel med krav om etablering av støv- og støyskjerming langs deler av en eiendom i forbindelse med vegutvidelse og grunnnerverv fra hjemmelshaveren til den aktuelle eiendommen. Kostnadene med etablering av slikt tiltak er ukjent. Kommunen har avvist kravet, og det er p.t. ikke tatt ut søksmål mot kommunen.
10. Kommunen har mottatt et krav om erstatning for påståtte urettmessige kostnader en utbygger mener å være påført i forbindelse med et større utbyggingsprosjekt. Kravet er per i dag på ca. 1,0 mill. kroner. Det er per i dag usikker om utbygger vil forfølge kravet rettslig, og i så fall om kommunens ansvarsforsikring vil dekke kravet. For det tilfellet ansvarsforsikringen gjelder, vil kommunens kostnader være egenandelen 100 000 kroner.
11. Kommunen har mottatt et krav om erstatning som følge av påstått mangelfull oppfølging fra barneverntjenesten. Kommunen forsikringsselskap behandler saken på vegne av kommunen. For det tilfellet kommunen blir holdt ansvarlig, vil kommunens egenandel være 100 000 kroner.
12. Kommunen har mottatt to krav med søksmålsvarsel om prisregulering for BPA-tjenester med virkning fra våren 2024. Kravene er avvist og det er per i dag ikke tatt ut søksmål mot kommunen. Det antas at sakene mot kommunen ikke forfølges ytterligere.

13. Kommunen har mottatt krav om erstatning for skader på eiendom og retting av overvannsproblematikk. Kommunen har avvist kravet. Det foreligger ikke opplysninger om kostnadene ved å utbedre skadene og rette forholdene. For det tilfellet kravet forfølges, er kostnadskonsekvensen for kommunen per i dag usikker.

Krav om utbedring etter kjøp av elektriske porter

Etter vel ett års drift ble det vinteren 2024 avdekket en kjøpsrettslig mangel ved de elektriske portene på Grøtsund og i Breivika, som Tromsø kommune fikk overlevert vinteren 2022/2023. Tromsø kommune er i en pågående dialog og prosess med leverandør/tilvirker om utbedring, og har tatt forbehold om å kreve prisavslag, omlevering og heving av kjøpet. Omfanget av tvistesummen er p.t. uklart.

Krav om utbedring etter skade på veganlegg

Det oppstod våren 2023 store skader på veganlegget til Skjelnan boligfelt, som Tromsø kommune overtok i desember 2021 fra aktuell utbygger. Kommunen mener at skaden på vegen skyldes utbyggers manglene overvannshåndtering i planområdet, og krever at utbygger utbedrer overvannsanlegget og vegen, og/eller at utbygger erstatter kommunens økonomiske tap. Saken er pågående, og tvistesummens størrelse er p.t. ikke på det rene. Partene jobber med sikte på en omforent løsning av saken, men utfallet er usikkert.

Mulig regresskrav fra Trafikksforsikringsforeningen

Tromsø kommune mottok i januar 2022 varsel om regresskrav fra Trafikksforsikringsforeningen (TFF). Bakgrunnen er at en ansatt i Tromsø kommune er påført skader av en innleid uforsikret gravemaskin under arbeid for kommunen. Per januar 2022 var det ikke foretatt noen erstatningsutbetaling fra TFF, men TFF har varslet regresskrav til kommunen ved en eventuell utbetaling av erstatning for inntektstap og utgifter til juridisk bistand. Kravets størrelse er ikke spesifisert. Kravet er meldt til kommunens ansvarsforsikring, som har gitt tilbakemelding om at det aktuelle tilfellet er unntatt dekning under ansvarsforsikringen. Kommunen har overfor TFF avvist at det er grunnlag for erstatningsutbetaling og et eventuelt regresskrav mot kommunen. Det er p.t. ikke fremmet regresskrav mot kommunen.

Søksmål om tilskudd til private barnehager, samt mulig regresskrav mot staten

Tromsø kommune ble i slutten av desember 2022 saksøkt av flere private barnehager med påstand om at kommunens tilskuddsvedtak for 2020-2022 er ugyldige. Det er også krevd erstatning for det tap saksøkerne lider på grunn av at vedtakene er ugyldige. Søksmålet mot Tromsø kommune er inntil videre stanset, i påvente av rettskraftig avgjørelse av søksmål for Oslo tingrett mot staten v/Kunnskapsdepartementet (KD). Dersom saksøkerne i søksmålet mot Tromsø kommune vinner frem, er det p.t. ikke mulig å si noe om hvor mye dette vil kunne utgjøre i eventuell etterbetaling av tilskudd. Men det antas at staten vil dekke en eventuell merkostnad på dette punkt, siden vedtakene er fattet med grunnlag i og kommunene finansieres på bakgrunn av forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager (Tilskuddsforskriften). For å stanse foreldelse av et eventuelt regresskrav mot staten har kommunen ved prosesskriv med prosessvarsel varslet staten v/KD om at Tromsø kommune vil fremme regresskrav med krav om erstatning for det økonomiske tap kommunen lider

som følge av at Tilskuddsforskriften og kommunens tilskuddsvedtak er ugyldige, jf. skadeserstatningsloven § 2-1. Det er p.t. ikke mulig å si noe sikkert om omfanget av et slikt regresskrav, ettersom det vil bero på det endelige utfallet av søksmålet mot staten. Det antas at regresskravet som utgangspunkt vil omfatte rentekravet fra saksøkerne i søksmålet mot Tromsø kommune ved at nye og gyldige vedtak først fattes etter lang tid. Ettersom det ikke vites hva en eventuell endring i Tilskuddsforskriften vil utgjøre i tilskuddene for de aktuelle årene, er det heller ikke mulig å si noe om størrelsen på en eventuell rentekostnad.

Krav om innløsning

Tromsø kommune har mottatt krav fra Esso Norge AS om innløsning av en tomt etter vedtakelse av kommunedelplan. Kommunen er i dialog med grunneier om frivillig kjøp av tomta fremfor en rettslig prosess. Eventuell usikkerhet ligger i at man ikke er enig om betingelser for et slikt kjøp enda, og ved en eventuell rettslig prosess har man desto mindre kontroll på hva prisen blir. Kostnadene forbundet med tomtekjøpet er samtidig tenkt fordelt på utbyggere i nærområdet. Kommunens finansielle risiko er dermed, som utgangspunkt, begrenset til å forskuttere tomtekjøpskostnadene inntil de dekkes inn igjen av utbyggerne.

Mulig idømmelse av sakskostnader og utsatt realisering av gevinster ved inngåelse av nye kontrakter

En forbigått leverandør har begjært midlertidig forføyning mot kommunen for å stanse en anskaffelsesprosess for nye kontrakter om BPA. Saken er satt ut til ekstern advokat og skal behandles i tingretten i slutten av januar 2025. Det er anslått at kostnadene til dette kan bli opp mot 350 000 kroner når saken er ferdig behandlet i tingretten, og motpartens sakskostnader antas å ligge på omtrent samme omfang. Dersom kommunen taper saken, risikerer man altså å måtte dekke sakskostnader med ca. 700 000 kroner. De økonomiske konsekvensene av å ikke inngå nye BPA-kontrakter er at gevinstrealiseringen utsettes. Det er estimert en årlig besparelse på mellom 7-8 millioner ved ny timespris. Avdeling for helse og omsorg har lagt til grunn 7,0 mill. kroner i besparelse i sitt budsjett for 2025, noe som ikke vil realiseres på grunn av begjæringen om midlertidig forføyning. Dersom kommunen får medhold i forføyningssaken, vil oppstart på nye kontrakter, og dermed realisering av den nevnte gevinsten, først skje tidligst april/mai 2025.

Krav om prisavslag/erstatning på grunn av mangler ved prosjektering

Tromsø kommune har krevd om lag 2,0 mill. kroner fra ansvarlig prosjekterende i forbindelse med pågående entrepris gjeldende oppgradering av Storgata. Etter kommunens vurdering skal ikke byggherre betale for arbeid med retting av mangelfull prosjektering, og kommunen krever i tillegg at prosjekterende dekker ekstrakostnader som manglene har forårsaket. Prosjekterende har avvist kommunens krav, og partene vil trolig møtes for diskusjon om minnelig løsning i løpet av våren 2025. Om forhandlinger ikke lykkes, vil saken trolig måtte avgjøres i domstolen.

Templarheimen

I forbindelse med utbyggingen av Templarheimen skistadion har kommunen, i tråd med merverdiavgiftskompensasjonsloven § 4 første ledd, mottatt kompensasjon for merverdiavgift påløpt i forbindelse med anskaffelsen. Kommunen er i en prosess med inngåelse av en avtale om bruksrett til skistadion med to ulike aktører. Ved inngåelse av avtalen om bruksrett til Templarheimen skistadion endres bruken fra utleie til utlån. Retten til kompensasjon reduseres i takt med faktisk utlån og tilsvarende del av mottatt kompensasjon må tilbakebetales. Estimert basert på

avtaleutkastet mellom kommunen og de aktuelle aktørene viser at mottatt kompensasjon kan komme til å bli redusert med ca. 4,6 mill. kroner.